

0997

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI”: BULEVARDUL CAROL NO. 30—BUCUREȘTI.

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: BULEVARDUL CAROL No. 30 — București

■ ■ ■

CONSILUL DE ADMINISTRAȚIE :

Inalt Președinte de Onoare: **A. S. R. Principele Moștenitor al României**

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU, MIHAIL PHERECHYDE și DINU R. GOLESCU

Președinte :

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți :

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General :

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GĂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori :

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii activi : plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 100.— și o cotizație anuală de Lei 50.—

Membrii aderenți : plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 40.—

Societățile : plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5 și un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“
(Aceste dispozițiuni fiind valabile numai până la 31 Decembrie 1925)

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 10 Lei în mărci poștale

■ ■ ■

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: În toate zilele de lucru dela 3—7 p. m.

SEDIUL: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI.

ARME DE VÂNĂTOARE

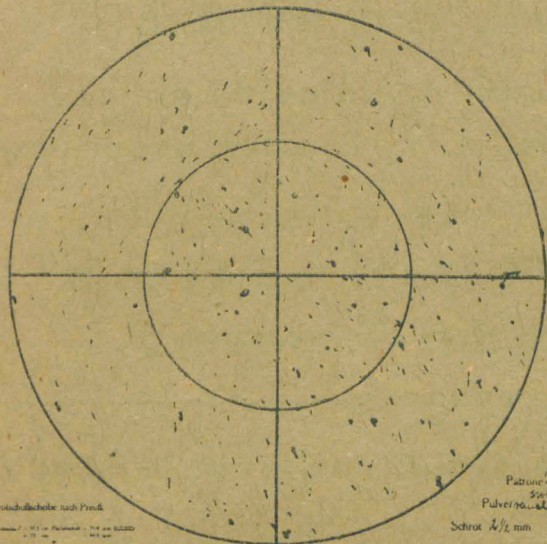
PENTRU

MEMBRII „UNIUNEI“

CUM TRAG ARMELE FABRICATE PENTRU U. G. V. R.
DE FIRMA F. JAEGER & Co. SUHL

Reproducerea fotografică a câtor-va cibile originale obținute la standul oficial de încercare din Neumannswalde

Waffentechnische Versuchstation Neumannswalde-Neudamm

Patrone *Re...*
Pulver *...*

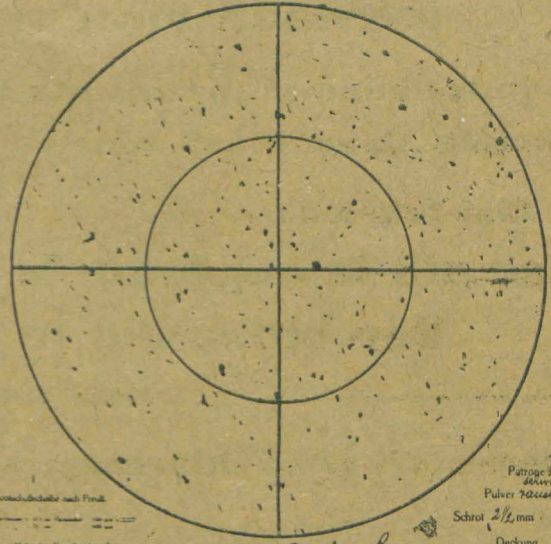
Schrot $2\frac{1}{2}$ mm

Deckung
in einem Kreis 100 mm Durchmesser 87.5
Ladung 25 g

11753 *Re...*

Teava stângă: 278 alice ($2\frac{1}{2}$ mm.)

Waffentechnische Versuchstation Neumannswalde-Neudamm

Patrone *...*
Pulver *...*

Schrot $2\frac{1}{2}$ mm

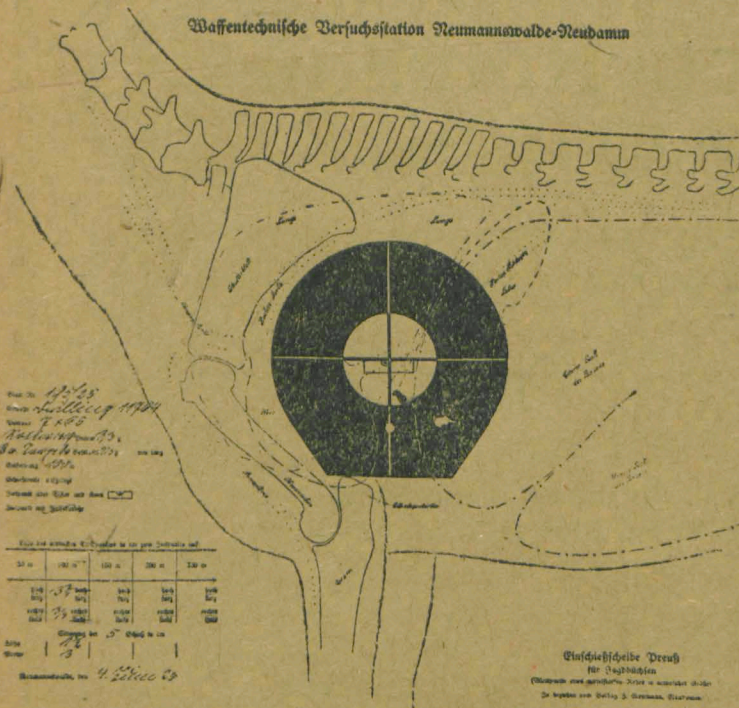
Deckung
in einem Kreis 100 mm Durchmesser 85.8
Ladung 25 g

11753 *Re...*

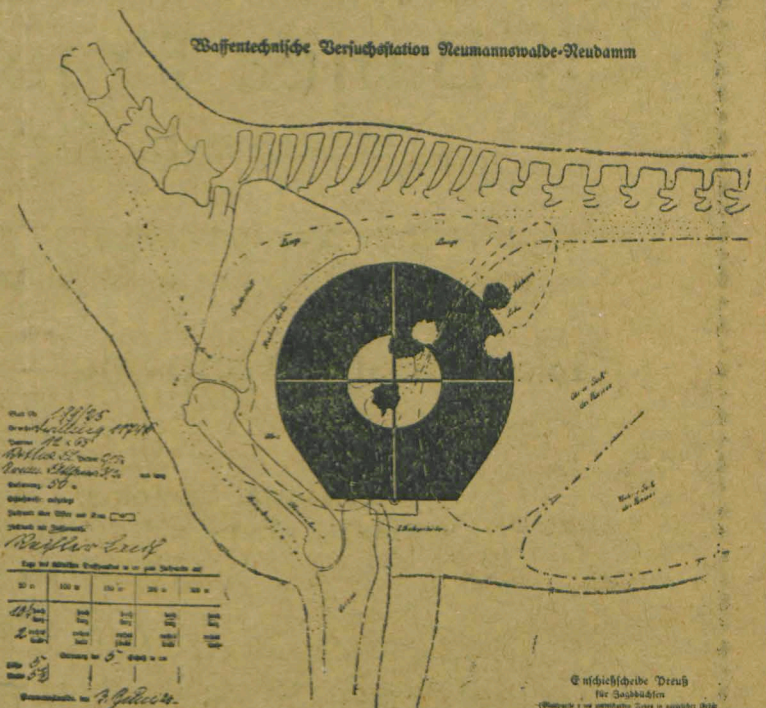
Teava dreaptă: 253 alice ($2\frac{1}{2}$ mm.)

(Tir extraordinar obținut la 35 m. într'un cerc de 75 cm. diametru cu arma No. 11753 comandată de „Uniune“ pentru D-1 Gr. Moldovanu). Ambele țevi au obținut predicatul: superior.

Waffentechnische Versuchstation Neumannswalde-Neudamm

Waffentechnische Versuchstation Neumannswalde-Neudamm

Tir obținut la 100 m. cu drillingul cu cocoșe No. 11764, comandat p. M. I. Serafin. Glonț de mare viteză, cal. 7×65 (Predicatul obținut: „superior“)

Tir obținut la 50 m. cu țeava dreaptă a drillingului hammerless No. 11746, comandat p. d-l I. Filipovici, cu un glonț Brenneke cal. 12. (Predicatul obținut: „superior“)

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimete membrilor „Uniunei“ franco la cerere, adresată la sediul nostru.

Pentru orice comandă se va trimete «Uniunei» un cek de Mărci aur, reprezentând 50% din valoarea comenzi.
Cu formalitățile de import și vămuire se însărcinează «Uniunea».

Fabrica de Ciment Portland din Azuga

SOCIETATE ANONIMA

**terminând lucrările de refacere și complectare a instalațiilor sale
livrează ciment de calitate superioară**

**îndeplinind cu prisosință toate condițiile caetelor de sarcini
oficiale. Garantează în orice moment îndeplinirea acestor condițiuni**

Mai fabrică :

Var alb la cuptoarele sale din Piatra Arsă (Sinaia) și

Var hidraulic la fabrica sa din Comarnic

cu prețurile cele mai reduse

Pentru ori și ce informații a se adresa la sediul societății în Azuga

:: Banca Franco-Română ::

București, Strada Bursei No 5

TELEFON : 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA : FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

**CAPITAL DEPLIN VARSAT
FOND DE REZERVA**

**50.000.000
12.200.000**

SUCURSALE :

**Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți, Constanța,
Găești, Giurgiu, Roșiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timișoara, T.-Măgurele.**

AGENȚII :

Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vida, Zimnicea

Cot felul de operațiuni de bancă și autorizată să facă

OPERAȚIUNI DE DEVIZE

**Societatea Anonimă de Cimenturi
din Europa Orientala**
(CIMENT-PORTLAND)

Capital Fr. belg. 7.500.000

Sediul de exploatare:
Cernavoda

Sediul Central:
Anvers (Belgia)

Producțiune: 60.000 tone

**SOCIETATEA DE CIMENT
IOAN G. CANTACUZINO**

SOCIETATE ANONIMA

BRĂILA

Sediul Social București
Telefon 27/50

Fabrica Brăila
Telefon 84/2

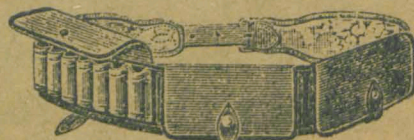
Atelierul de Curelărie M. Soglu & S. Berbec

No. 75, Calea Victoriei No. 75

(în curte, peste drum de Biserica Albă)

BUCUREȘTI

Tocuri pentru arme, Genți de vânătoare, Zgărzi, Lesse, Curele de arme, Jambiere, Botnițe pentru câini, Bice de vânătoare, Cravașe împletite, Rucsacuri, Cartușiere, Cutii pentru cartușe, precum și orice articol de curelărie pentru vânători. Articole de voiaj, Port-bagaje, etc. Genți pentru aparate fotografice.

Copiază cu cea mai perfectă exactitate orice model adus din străinătate, lucrând
— cu mâna și din cel mai fin material. —
Lucru artistic și cu prețuri absolut convenabile.

Nu cumpărați nimic înainte de a vizita atelierul nostru.

NB. — Membrii „Uniunii Generale a Vânătorilor din România“ se bucură de o reducere de 10%.

„LA ARMURĂRIA ENGLEZĂ“ OSIAS KLINGER

BUCUREȘTI

STRADA ACADEMIEI No. 3
(SUB HOTEL BRISTOL)

Noul magazin de arme,
munițiuni, articole de vânătoare,
velocipede, motociclete și accesorii,
Atelier special pentru reparațiuni de arme.
Arme de vânătoare, de tir și de apărare
ultimile perfecțiuni, tuburi și cartușe
încărcate, toate calibrele.

ARTICOLE DE VÂNĂTOARE

ADR. TEL.: ARMURARIA ENGLEZA

CÂINE PERDUT

Domnii Vânători sunt rugați a anunța pe
Prof. Dr. Zaharescu Karaman, Str. Dionisie 43
București, dacă are cunoștință unde se află
un sefer roș elate de 3 ani, ce răspunde la
numele de Lagăr, dispărut din ziua de 14
Octombrie 1925.

Ca semn particular avea un abces pe do-
sul labei drepte dinapoi.

::: DE VÂNZARE :::
TREI CÂINI DE VÂNĂTOARE
Vârsta 2 luni, rassă brac Dupuis
Prețul 1000 lei unul

Doritorii a se adresa:

N. BOBANCU

Strada Brătianu No. 67, — PITEȘTI.

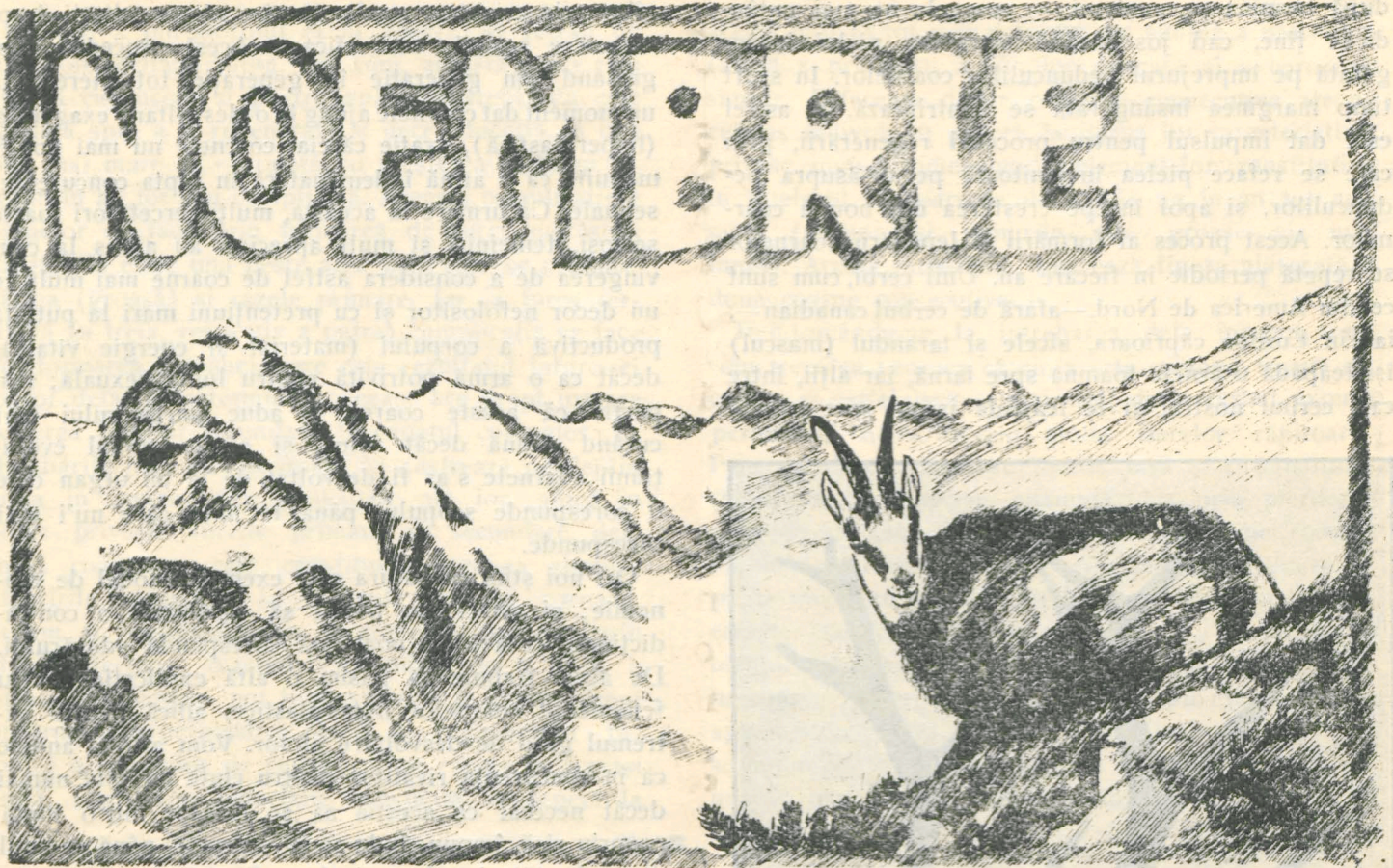
OCHI

de păsări și mamifere se pot afla la
NICOLAE ROȘCA

Articole de sport și vânătoare,

Cluj

Calea Regele Ferdinand, 141

Insemnătatea coarnelor la cerbi și lepădarea lor.

de Prof. Dr. E. Botezat, Cernăuți

Sunt vânători cari n'au avut ocazia să vadă cerb, și cari nu știu că aceste animale își leapădă coarnele periodic, adică în fiecare an; apoi sunt și alții cari nu știu că aceasta se întâmplă la cerbul nostru în timpul iernii. Dar numai foarte puțini vor fi știind și cauzele acestor fenomene.

În numărul de Iulie a. c. al Revistei Vânătorilor, d-l Popescu amintește în articolul D-sale intitulat „Un răspuns” acest lucru, cunoscut de fiecare copil de țaran (în regiunea sa), spunând că „cerbul își leapădă coarnele iarna și niciodată vara. De ce providența o fi aranjat astfel lucrurile, eu nu pot ști, căci așa fiind sărmanul cerb devine mult mai ușor prada fiarelor răpitoare”.

De sigur că acest fapt din punct de vedere al oamenilor (cu deosebire al vânătorilor) este foarte dureros, mai ales și pentru motivul că un astfel de cerb nu mai poate deveni prada noastră; deci sentimentalitatea este foarte întemeiată din două puncte de vedere. Dar natura nu este nici sentimentală și nici noi oamenii sau vânătorii nu ne bucurăm de protecția ei, ci împreună cu toate creațiunile sale suntem supuși acelorși legi neîndurătoare.

Coarnele de cerb sunt unele dintre cele mai marcante caractere sexuale secundare. Din punct de vedere omenesc ele se prezintă cum ar fi altfel d. ex. coada păunului. Coarnele fiind o conformare organică unică în felul lor, nu sunt decât prelungirile

osului frontal și, ca și acesta, niște oase dermale, adică formate dela piele, cu care rămân acoperite până la terminarea creșterii, în total $1\frac{1}{2}$ an. După procesul creșterii, sugrumându-se oasele la baza lățită a coarnelor (rozetă), pielea păroasă care le învâluie nu mai poate fi nutrită în deajuns și începe să se vestejească și să se usuce (mai ales la vârfuri), în care timp se termină osificarea deplină, coarnele devenind vârtoase. Acest proces durează cam 1 lună din cele 6 pe cari le necesită dezvoltarea deplină, până când coarnele sunt coapte.

Veștejirea pielii se aseamănă cu cicatrizarea și produce cerbului cunoscuta senzație a mâncărimei, când cerbul începe a-și freca coarnele de arborii tineri, mai ales de sălcii și molizi. În modl acesta osul coarnelor se goleşte și, fiind totodată tăbăcit prin sucurile scoarței arborilor și a altor substanțe, primește culoarea cafenie-întunecată, afară de vârfuri și muchiile mai expuse care rămân albe și lucitoare, prin poleire. În lăuntru osului coarnelor, vasele obliterează cu mult mai târziu (în câteva luni) și apoi osul fiind pe deplin un organ mort, adică nenutrit, el trebuie îndepărtat din organism. Îndepărtarea lui se efectuează printr'un proces numit necroză, când la baza osului gol (sub rozetă) se adună ostoclaste cari sunt niște celule ce distrug substanța osoasă de la centru spre periferie, formându-se prin aceasta în acel loc o lacună tot mai mare, până ce în cele din urmă — cam la 6 luni

după terminarea creșterii — coarnele ne mai putându-se ține, cad jos lăsând marginea pielei însângeraată pe împrejurul pedunculilor coarnelor. În scurt timp marginea însângeraată se cicatrizează, și astfel este dat impulsul pentru procesul regenerării, prin care se reface pielea învăluitoare pe de-asupra pedunculilor, și apoi începe creșterea din nou a coarnelor. Acest proces al formării și lepădării coarnelor se repetă periodic în fiecare an. Unii cerbi, cum sunt cei din America de Nord, — afară de cerbul canadian —, iar în Europa căprioara, alcele și tarandul (mascul) își leapădă coarnele toamna spre iarnă, iar alții, între cari cerbul nostru, și le leapădă iarna spre primă-

Cornul drept al aceluiaș cerb din pădurea Mănăstirei Putna, a) în anul 1918; b) din 1917. Figura arată pe deplin repetarea formei coarnelor simple. Diferențele privesc numai părțile hiperplastice din coroană (înfurcirile terțiare).

vară. Cerbii bătrâni încep pe la finele lunii Ianuarie, ceilalți în mod succesiv tot mai spre primăvară, iar cei mai tineri (răsteierii) chiar pe la finele lui Aprilie.

Aceasta stă în legătură cu timpul reproducției, astfel că cerbul intră în perioada goanei cu coarnele proaspete, în splendoarea lor deplină. Iar pentru că în timpul acesta cerbii sunt iritați, ei se luptă împreună, împungându-se cu coarnele, din care motiv este evident că coarnele reprezintă o armă pentru luptele sexuale, spre a-i respinge pe rivali de la ciute. Acum se înțelege de la sine că un organ întrebuițat ca o armă atât de eficace în concurența sexuală, este și o armă tot atât de îndemănatecă și pentru salvarea existenței individuale contra fiarelor răpitoare, ceea ce de fapt se și întâmplă. Ieșind învingători din concurența sexuală cerbii cu coarnele mai dezvoltate (cari sunt niște arme mai perfecte), transmit urma-

șilor prin ereditate sau moștenire aceste calități drept caractere sexuale mai eficace. Acest procedeu progresând din generație în generație tot mereu, la un moment dat coarnele ajung la o dezvoltare exagerată (hyperplastică), grație căreia coarnele nu mai pot fi mânuite ca o armă îndemănatecă în lupta concurenței sexuale. Ca urmare la aceasta, mulți cercetători foarte serioși, temeinici și mult apreciați au ajuns la convingerea de a considera astfel de coarne mai mult ca un decor nefolositor și cu pretențiuni mari la putința productivă a corpului (material și energie vitale), decât ca o armă potrivită pentru lupta sexuală; respectiv că aceste coarne îi aduc purtătorului mai curând daună decât folos, și că în cursul evoluțiunii coarnele s'ar fi dezvoltat de la un organ care îi corespunde scopului până la unul care nu'i mai corespunde.

Ori noi știm că natura este exemplu model de economie; și astfel am trebui să constatăm o contradicțiune, ceea ce nu poate să corespundă adevărului. De aceea trebuie să găsim o altă explicație pentru fenomenul coarnelor hiperplastice, adică pentru extremul grad de dezvoltare al lor. Vom afirma anume că în concurența rivalilor pentru ciute nu este numai decât necesar ca aceștia să se încaere într'o luptă propriu zisă, împungându-se cu coarnele, până ce unul dintre luptători trebuie să plece, fiind învins, iar învingătorul rămânând pe plan să-și transmită calitățile urmașilor. În tot cazul nici învingătorul nu poate să rămână fără vr'un cusur de pe urma luptei. Pe de altă parte este chiar mai avantajos, dacă cerbul ajunge la actul reproducției în toată vigoarea puterilor fizice, iar nu slăbit de luptă, care fapt evident că reprezintă starea normală. Astfel un cerb cu corpul mai mare și viguros, cu glasul mai puternic sau mai pătrunzător și cu coarnele mai mari, mai rămuroase și deci mai impozante are din capul locului șansele cele mai mari de reușită la reproducție în concurența cu rivalii, întru-cât calitățile arătate îi influențează pe aceștia ca și o sperietoare, care, trezind în ei sentimentul de groază, îi oprește de la orice agresiune. Deaceia cerbii cei distinși își pot transmite prin ereditate calitățile distinse asupra urmașilor, prin care procesul progresează din generațiune în generațiune și evoluția coarnelor, ajungând până la putința producției de organe hiperplastice, ceea ce în alt mod nici nu ar fi cu putință.

Astfel că în înțelesul principiului selecțiunii este nu numai de ajuns, ci chiar mai avantajos dacă un cerb are numai aparența de a fi mai tare, impunându-le respect rivalilor mai ales prin organul său de luptă, care la rândul său negreșit că este rezultatul putinței individuale a întregului organism. Pe de altă parte este indiscutabil, că un astfel de cerb impozant are influență tot în mod instinctiv și asupra ciutelor care nu numai că se supun voinței sale, ci se simt involuntar chiar atrase. În tot cazul este evident că coarnele sunt o armă pentru lupta sexuală, care însă nu trebuie numai decât să aibă loc, întrucât rivalii îngrozindu-se de făptura mai impozantă a armei,

precum și a purtătorului ei în genere, se retrag de bună voie, evitând lupta. Ori cum, această armă este folosită cu succes și pentru apărarea vieții. Ea este lepădată spre a fi regenerată și deci înlocuită cu una nouă mai mare și — odată cu creșterea cerbului — din an în an tot mai complicată. Această complicație a coarnelor se face prin formarea de furci succesive, aranjate în etaje una peste alta, prin care se produce prăjina (groasă) și razele primare. Iar la furca terminală (a treia, respectiv a patra) complicația se face prin formarea coroanei, care este rezultatul înfurcării razelor dela furca terminală, ceea ce are drept urmare creșterea furcilor secundare la capătul coarnelor. La schimbările periodice coarnele își păstrează pe deplin forma în aceste părți principale ale lor, adică în ceea ce privește furcile primare și secundare dela vârful coarnelor, care constituie coroana simplă. Infurcirile secundare la ramurile de sub coroană, precum și complicațiunile la coroană, produse prin înfurcări terțiare, cvartare etc., adică de a treia, a patra etc. categorii, pot fi considerate în genere drept conformări hyperplastice, care în regenerarea periodică a coarnelor de regulă nu se repetă în aceeași formă. Dar cu o tenacitate constantă se repetă la

aceiași individ tot numai forma cea simplă a coarnelor (adică a prăjinei), a furcilor primare și a coroanei simple. Diferența dintre coarnele consecutive ale aceluiași individ, cu privire la forma lor caracteristică, privesc numai dimensiunile elementelor constitutive în înțelesul că coarnele devin din an în an tot mai mari (prăjina și ramurile mai groase și mai lungi). Aceste lucruri ne ilustrează figura alăturată a două coarne consecutive.

Reîntorcându-ne la întrebarea dela început, nu vom trece cu vederea că ciuta este cu totul lipsită de coarne și astfel încă și mai mult decât cerbul expusă pericolului de a deveni prada fiarelor răpitoare. Prin pierderea ciutei se pierde însă și progenitura, ceea ce la cerb nu se întâmplă. Iar prin pierderea progeniturii este amenințată existența speciei, ceea ce tot nu se întâmplă. Și din acest punct de vedere se poate cunoaște că coarnele cerbului sunt numai un caracter sexual secundar, menit de a-i servi purtătorului drept armă în lupta concurenței sexuale, care în consecință negreșit că poate fi folosită și pentru apărarea în contra fiarelor, ceea ce însă nu totdeauna se întâmplă cu succes, precum este foarte bine cunoscut, mai ales în cercurile vânătorilor.

■ ■ ■

Comercializarea vânatului.

de George Voronca.

Am asistat zilele trecute la o consfătuire a comitetului unei vechi și puternice Societăți de Vânătoare, unde s'a pus o chestiune ce mi se pare interesantă și de actualitate și pe care îmi voi lua îndrăzneala să o spui

publicului vânătoresc, pe această cale. Poate că ea va stimula pe mulți să reflecteze asupra ei și să îndrumeze rezolvirea.

S'a înființat în București o cooperativă de vânători care pe lângă scopul de a-și procura în comun și direct cele necesare îndeletnicirii lor favorite, au înscris în statute și pe acela de a cumpăra și distribui vânatul. Printre cooperatori se găsesc și membri din suszisa Societate. Casierul acestei Societăți, care este și cu numele arendașul pentru vânătoare al proprietăților Statului, pe care vânează membrii ei, s'a îngrijorat la ideea că fiscul i-ar putea prezenta următorul raționament.

D-ta, arendaș în numele Societății, când ai iscălit un contract cu Statul ai făcut o afacere, și întrucât membrii Societății D-tale, realizează câștig vânzând vânat, căci aceasta însemnează să fii cooperativist, să valorifici în comun cu tovarășii D-tale producția ta, eu fisc, am dreptul să impui Societatea la impozitul pe bilanț și pe cifra de afaceri.

Și atunci, mă vedeți pe mine, — se tânguia D-l Casier —, sbatându-mă pe la Comisia de impuneri, pe la

Comisiile de apel, ba poate și pe la Casație, și obligat să plătesc fiscului sume fabuloase, fiindcă unii din membrii Societății noastre fac parte dintr'o cooperativă, care are înscris în statute scopul de a vinde și vânat. „Nu este oare incompetență între a fi membru în Societate și membru în Cooperativă?”

Mai întâiu, se cuvine să liniștim pe D-l Casier. Societatea, care a luat în arendă pădurile Statului, nu are alt venit decât cotizațiile membrilor, nu realizează nici un câștig. Chiar dacă toți membrii ei ar face parte din Cooperativă, tot câștigul ar reveni cooperativei, care desigur n'ar scăpa de ochiul vigilent al fiscului ¹⁾.

Dar îngrijorarea D-lui Casier mai avea un substrat nedefinit, pornit din adâncul unui sentiment de tradițională rivalitate ce se găsește în toată lumea, când este vorba de exercitarea ori cărui sport, între amator și profesionist.

În special, la noi în vechiul Regat, cu toată înfrățirea și camaraderia pe care vânătoarea o desvoltă între oameni din diferite medii sociale, ideea că un vânător și-ar precupeți osteneala, iscusința și îndemânarea provoacă atâta dispreț pentru cel ce ar practica vânzarea vânatului său, în cât aproape nu se găsesc cuvinte cu care să-l clasifici.

„Ce-ar fi zis boerul Costache Cornescu, când i

1) Supunem această chestiune cititorilor noștri cari sunt juriști ca să o lămurească în mod definitiv în articole ce vom fi fericiți a publica. (Uniunea).

s'ar fi vorbit de comercializarea vânatului?!“ exclamă cu indignare, într'o scrisoare, nepotul său, amicul nostru Mișu Cornescu.

„Trebuie să-i dăm afară din Societate,—gândește fără să o spue, D-l Casier—, pe acei cari au îndrăznit să cugete măcar, că s'ar putea forma o cooperativă de vânători (?), care să vândă vânat“.

Eu socotesc că în ceea ce privește onorabilitatea persoanei, nu poate fi o deosebire între amator și profesionist. Atâta numai, că în starea actuală de lucruri, se potrivește de minune zicătoarea românească: *Așa mămăliței în punca vânătorului*, și profesionistul, care și-ar pune în gând să trăiască din această îndeletnicire, pe care să o *exercite în mod onorabil*, ar risca mult, ca producând să dea de mâncare altora, el și ai lui să moară de foame. De aceea cred că este bine ca cel puțin deocamdată, cu toată tendința de democratizare ce se manifestă în toate instituțiile și îndeletnicirile noastre, este bine ca Societățile noastre de vânătoare să coprindă numai amatori. Ideea de Sport implică într'ânsa și pe aceea de întrecere, de concurs, de luptă și în asemenea luptă mijloacele și șansele trebuiesc să fie egale, pentru ca lupta să fie leală. Lupta pentru existență este prea aprigă și nevoia îndeamnă firea omenească de multe ori la mijloace și la fapte la cari oamenii nu s'ar gândi dacă nu ar fi siliți. Așa se explică cum în toate sporturile, profesioniștii sunt oare cum ținuti la o parte, iar concursurile între profesioniști și amatori sunt foarte rare și stabilite în condițiuni speciale, care să asigure perfecta egalitate de mijloace și de șanse.

Dar să ne întrebăm dacă membrii cooperativei noastre sunt ei amatori sau profesioniști? De sigur că numai cu multă rea credință i-ai clasa printre cei din urmă. Eu îi socotesc ca pe niște pionieri îndrăsneți, cari au curajul să înfrunte prejudecățile trecutului pentru ca să deschidă calea spre o nouă concepție. Căci nu dorul de câștig i-a împins pe cooperatorii noștri să-și ticluiască statutele în sensul că cooperativa lor să poată distribui vânatul, ci mai mult încrederea că, rupând cu ideile altor timpuri, vor putea organiza pentru viitor ceea ce în alte țări, unde se cultivă vânatul, s'a făcut încă de mult.

Nu-i trece nimănui prin gând, de sigur, că prin comercializarea vânatului se înțelege, că plecând Duminica cu geanta la spinare și cu Medor după tine, după ce ai umblat zece ceasuri prin arături, pe moșii pe care nu le cunoști și te-ai întors acasă cu un nenorocit de iepure, să te duci numai decât la Ciobanu sau la bucătarul dela Athénée-Palace și să-l dai pe o sută sau o sută cincizeci de lei. Nici măcar când

după o zi de bătae făcută de Societatea Lunca sau Diana, sau Pelicanul, unde au fost 40 de vânători și s'au ucis 16 iepuri, Societatea să-i trimeată spre vânzare la prăvălia Cooperativei pentru a acoperi cheltuelile făcute cu săniile și cu bătaiașii. Nu, aceasta nu însemnează comercializarea vânatului. Dar când după o muncă de câțiva ani, după o pază serioasă, după ce ai pus un capital important pentru ca dintr'o regiune cultivată să faci un teren de vânătoare, unde la câine să poți ucide într'o zi 40 de potârniche și 10—15 iepuri sau unde într'o vânătoare în comun s'au ucis câte-va sute de bucăți, nu este oare neapărat necesar, ca valoarea acestui vânat să vie să amortizeze capitalul ce a fost întrebuințat și să plătească cheltuelile și munca depusă pentru a ajunge la acest rezultat? Și apoi dacă profesionistul nu-și poate face o meserie din vânătoare fără ca să comită acte de braconaj, cum s'ar putea alimenta piețele mari cu vânat, dacă nici vânătorii, nici societățile n'au voia să vândă vânatul ce-l au de prisos?

Cei dintre români, cari au avut ocazia să vâneze în țările de cultură intensivă, unde nu mai poate fi vorba de vânat fără creștere a lui specială, povestesc, că în chiar seara zilei de vânătoare rezultatul este strigat la licitație și vândut fără ca pentru aceasta nici invitații, nici proprietarul, care mai întotdeauna era cel puțin un *von*, dacă nu era conte sau prinț, să-și piardă ceva din numeroasele sferturi de nobleță, ce avea acumulate de secole asupra numelui său. Era un venit al proprietății sale, precum este acela ce-l realiza pentru grâul, sfecla sau lemnele de pe proprietatea sa.

Și nu ar fi un mic serviciu vânătoarei, pe care l-ar aduce Cooperativa noastră dacă ar organiza vânzarea vânatului, prin stabilirea originii lui, prin conservarea lui, construind frigorigere și lărgind activitatea ei în întreaga țară. Ași vrea atunci să văd, care ar mai fi interesul braconierilor, astăzi singurii furzori ai pieței, când piața ar fi îndestulată în mod regulat cu vânat permis și cinstit dobândit?

Să rămânem, cei cari am apucat zilele fericite când în Țara Românească vânatul era „*Res nullius*“, cum zice amicul nostru Cornescu, cu concepția noastră, și dacă vom putea și dacă vom găsi să mai ocrotim lupii, ca să-i împușcăm la urlătoare, dar să nu împiedecăm pe cei ce vor să muncească pentru ajungerea țelului către care fatal ne îndreaptă transformarea feței Țării noastre prin întinderea și ameliorarea culturilor.

Să urăm Cooperativei să aibă cât mai mult vânat să vândă, căci atunci vom fi siguri că vânatul se va înmulți și noi vânătorii vom avea ce vâna!

Curățirea armelor de vânătoare.

de Maior Schneider-Snyder Roland

Inspector de vânătoare.

e timpurile venerabilelor puci cu cremene și în urmă a capsierelor, nu se da o importanță prea mare curățirii armei. Țevile nu se curățau deloc, ci din contră se înlesnea formarea ruginii prin tratarea interiorului țevilor cu oțet, urină și alte lichide corosive, întrebuințându-se de multe ori la

aceasta diferite ceremonii superstițioase, pentru ca interiorul țevilor să se «călească» cât mai mult. Țeava trebuia să fie aspră ca o limbă de bou, pentru ca focurile frase cu arma să aibă penetrație mare. Desigur că această chestiune s'ar fi rezolvat foarte ușor dacă vânătorii de pe atunci ar fi întrebuințat în locul burei călți mai mulți, pe care să-i fi bătut mai bine cu ajutorul vergelei. După cum am spus, interiorul țevilor nu se curăța nici-odată. Drept unsoare și mijloc de curățit se întrebuința seu sau untdelemn, sau cel mult gaz. Așa se proceda pe timpul armei cu cremene. Însă atunci când se introduseră capsierile, întrebuințându-se pentru prima oară capsele cu mercur fulminant, arderile cauzate părților de oțel ale armei dovediră că gazele mercurului fulminant atacă și ard peste măsură fierul și oțelul, înlesnind ruginirea lor, și în consecință pușca trebuie ferită de influența acestora. Nu reziduurile pulberii negre atacă metalul țevilor, ci gazele mercurului fulminant. Și așa au rămas lucrurile din timpul armelor Lefauchaux și Lancaster și până azi, în epoca puscilor hammerless și a carabinelor cu repetiție. Obiceiul „călirei” țevilor a existat încă multă vreme, până în timpurile Lefauchaux-ului și Lancasterului, până ce în fine au reușit armurierii să „călească” arma, dându-i penetrația suficientă cu ajutorul măsurii juste a camerelor, a forajului țevilor, a conului care leagă aceste două, precum și prin inventarea chokebore-ului. Atunci sosi și timpul țevei curate și lucitoare ca oglinda. Și astăzi fiecare vânător dorește, în interesul unei lovituri bune tocmai contrariul, ceea ce dorea vânătorul timpurilor trecute. El dorește ca țeava să fie curată și lucitoare; și așa e mai bine. Noi știm că pulberile cari au la bază nitroceluloză și nitroglicerină, și mai mult încă reziduurile capselor atacă afară din cale materialul țevei, fie el fier, damasc sau oțel, dacă nu se curăță țevile în mod eficace la timp și cu substanțe neutralizatoare. Astfel se formează în interiorul țevilor acele puncte temute de rugină, cari sunt de neînlăturat. S'a căutat să se îmbunătățească pulberile fără fum, întrebuințându-se capse cari nu ruginesc arma. Cea mai preferabilă fabricație în această privință sunt cartușele germane „Waidmannsheil”, cu pulbere fără fum Rottweil și cu amorse cari nu produc rugină. Aceste cartușe s'au vândut și prin „Uniune”.

Se mai întrebuințează și așa zisele oțeluri cari nu ruginesc, *Anticorro* și *Antinit*. Dar și acestea trebuiesc curățite, și de modul lor de curățire, — adică dacă se întrebuințează unsoarile potrivite neutralizatoare — depinde durata vieții armei.

Unsoarea întrebuințată trebuie să satisfacă următoarele condițiuni:

a) trebuie să neutralizeze complectamente reziduurile pulberii fără fum și a capselor;

b) Nu trebuie să atace brunajul țevilor;

c) trebuie să curgă ușor, pentru ca părțile interioare ale basculei la hammerless, și percutoarele cu arcurile lor la sistemul cu cocoșe să fie unse cât se poate de ușor;

d) nu trebuie să se îngroașe cu timpul, deoarece în cazul acesta nu se poate utiliza la armele hammerless.

După cum știm, armele cu închizător Anson & Deeley și acelea cu oțelele construite după un anumit sistem, se pot demonta numai de către specialiști și cu ajutorul unor instrumente speciale.

Auritul părților cari compun oțelele armei nu folosește aproape la nimic și obiceiul acesta este numai o simplă modă. În oțelele acestor arme nu trebuie să se introducă, — după cum este și natural —, unsoari îngroșate sau cari tind spre îngroșare, deoarece atunci pot foarte ușor avea loc defectări de funcționare ale armei, din cauza acestor uleiuri, precum și a murdăriilor și a gazelor produse de capsă, cari pătrund în interiorul armei.

De aceea vom căuta să ferim arma și de influența corosivă foarte ofensivă a gazelor capsei. Aceasta este cauza și la armele cu repetiție. Contra acestor influențe putem apăra arma numai întrebuințând o unsoare, care să corespundă condițiunilor de mai sus.

Curățirea armei trebuie să aibă loc cât de curând după terminarea vânătoarei, când se va muia dispozitivul de călți al vergelei de curățit în ulei și se va curăți cu ajutorul ei în mod radical, ungându-se bine țeava cu ulei, care se va lăsa timp de 24 ore așa unșă, pentru a preveni o ruginire ulterioară. Cred că sunt 20 de ani de când urmăresc rezultatele încercărilor, cari au fost făcute de către comandamentele armatelor, precum și de către stabilimentele de încercări, cu diferite uleiuri.

Și încercările mele proprii datează tot din acea epocă. Acestor cerințe corespunde Ballistolul german și Nitroperdenolul (un produs al farmacistului Stankowsky Josef din Târgul Mureș).

Eu înclin chiar de a considera produsul acesta din urmă ca fiind mai bun ca Ballistolul, deoarece satisface toate punctele, inclusiv pe acela că nu se îngroașă. Acest ulei se poartă la vânătoare cel mai bine într'o cană potrivită de ulei cu pompă — în genul aceloră întrebuințate la mașinile de scris —,

iar după terminarea vânătoarei se unge interiorul țevilor, precum și părțile armei unde pătrund gazele cartușelor. Curățitul se face acasă.

În ziua următoare, după curățire, se șterge țeava complectamente de unsoare. La acest procedeu ne vom folosi de câlți curați. Dacă, contrar așteptărilor, se vor fi ivit pete de rugină, trebuie să reînoim procedeul.

Spre ruginire înclină mai ales țevile de damasc, după întrebuințarea pulberilor fără fum, precum și acele țevi de oțel, cari fiind supraîncălzite la lipirea lor, au fost arse și și-au pierdut calitățile superioare ale oțelului. Aceste țevi ruginesc foarte ușor și în special le atacă gazele capselor.

Resturile de plumb, aramă și nichelul le îndepărtăm de pe țevi cu ajutorul unor perii speciale din fir de alamă. Periile de oțel să le evităm, pentru că lărgesc țeava. Exteriorul armei îl apărăm contra ruginii cu ajutorul vaselinei albe curate. Incheeturile armei, precum și părțile ei expuse frecării se șterg bine până la uscarea lor complectă, uleiul îngroșat și murdăria dizolvându-se cu petrol, și în urmă se ung ușor toate aceste părți cu ulei de oase rafinat, după ce mai întâi le-am șters cu o cârpă uscată. Cu

toate că petrolul ne folosește la îndepărtarea ruginii și a murdăriei, totuși nu poate fi întrebuințat drept mijloc de conservare, căci după evaporarea substanțelor eterice, chiar petrolul însuși cauzează armei rugină.

Patul se freacă cu ulei de in rafinat.

În sfârșit mai avem nevoie de următoarele rechizite: O vergea corespunzătoare calibrului armei, dacă se poate compusă din mai multe bucăți și îmbrăcată cu bucățele de lemn, celuloid sau piele. Perii pentru curățirea țevei, și anume una de păr pentru șters, una de burete pentru spălat, una de alamă (*nu oțel*) pentru îndepărtarea urmelor de plumb, nichel sau aramă, o perie pentru curățirea camerelor și niște perii simple și moi pentru perierea și ungerea armei din afară. Cârpe, câlți curați; vaselină albă în tub, ulei Nitroperdenol într'o cană, ulei de oase într'o cană foarte mică, la fel și ulei de in; șurupelniță, al cărei vârf să se potrivească la șuruburile armei.

La vânătoare, dacă aceasta durează mai multe zile, luăm cu noi numai strictul necesar, împachetat la un loc într'un săculeț impermeabil, sau, cum am eu încă dinainte de război, într'un toc de piele englezească tare.

Bracul german.

de Ötvös Balázs, Szédrákos, Ungaria.

și apporta fără mult dresaj; dar avea mirosul prost, căuta cu nasu în jos și fiind greoi, cheta lui era foarte înceată și mică.

Cam pe la jumătatea veacului trecut se răspândise în Germania cel mai excelent prepelicar: prepelicarul englez (pointerul și setterul). Acești prepelicari cu mirosul lor suprafin (nu există altă rasă, care să aibă un miros atât de bun), cu temperamentul lor enorm, cu iuteala și rezistența lor, au încântat pe vânătorul german. Fiecare vânător își dobândise un prepelicar englez și așa bracul indigen german fu pus la o parte, fu dat uitărei.

Gloria prepelicarului englez însă nu avu viață lungă în Germania, fiindcă prepelicarul englez era — precum este și acum — prepelicar *par excellence*. Când era vorba să caute vânatul viu, (potârnică, prepelițe), prepelicarul englez era un fenomen, dar când era vorba să caute vânatul rănit și să-l appor-teze, — mai cu seamă să apuce și să appor-teze vulpea rănită —, acest fenomen deveni un câine fără de folos. Vânătorul german nu se mulțumi cu un câine care nu căuta și nu apporta vânatul rănit, deoarece e prima datorie a vânătorului ca să nu lase vânatul rănit pradă răpitoarelor, ci să-l caute, folosindu-se de el. În consecință cea mai mare parte a vânătorilor germani erau nemulțumiți cu acest prepelicar, dar nu voiră să piardă nici calitățile lui extraordinare pe cari bracul indigen nu le poseda.

u mare interes citesc în «Revista Vânătorilor» articolele d-lui Medianu, despre câinii de vânătoare. Dar după cum văd din aceste articole, scrise cu profundă cunoștință în ce privește câinii de vânătoare, d-l Medianu nu este perfect informat despre situația în alte țări, mai cu seamă în Germania.

D-l Medianu descrie „cele 7 varietăți mai principale” al bracilor. Această descriere privitoare la prepelicarii francezi și englezi e perfectă, dar lipsește descrierea prepelicarului german, deoarece d-l Medianu menționează numai două feluri de braci germani, și anume: bracul mare (vechiu) și bracul mic.

Această deosebire a bracului german în timpul de față nu mai există. Așa numitul brac mare (altdeutscher Hühnerhund) era un câine indigen al nemților, prăsit și selecționat cu ajutorul copoiului, al limierului și mai multor feluri de câini de vânătoare. Acest câine greoi avea nu numai trupul mare, greoi, dar avea și un cap greu, cu urechi lungi și late, cu buze mari grele și faldurile de sub gât tare pronunțate. Ca câine de vânătoare avea câteva calități bune, d. ex. ascultător la comandă, îndrăzneț față de vânatul răpitor (vulpe etc.), ținea bine urma vânatului rănit

Atunci ei începură să încrucișeze bracul indigen cu prepelicarul englez. Prășind și selecționând ei au dobândit o nouă rasă, numită „neudeutscher Hühnerhund“. Printre cei dintâi prășitori „cari aveau de gând să selecționeze, să amelioreze bracul indigen cu infuzia sângelui prepelicarului englez, se află și Johann-Engler, locuitor din Lemgo. Cei mai frumoși și mai buni prepelicari germani rezultați din această încrucișare erau cei ai lui Engler. De aci se răspândi eroarea că prepelicarii germani de acum poartă numele de „rasa Lemgo“.

Acum nici în Germania nu se mai găsesc „braci mari“, (altdeutscher Hühnerhund). Prepelicarii cu părul scurt se numesc: „deutsch-kurzhaariger Vorstehhund“, sau pe scurt: Deutsch-Kurzhaar.

Nici o deosebire, cum ar fi oare „rasa Lemgo“ nu mai există, și nici nu există înainte chiar, de oarece „von Lemgo“ nu era decât pronumele șenilului lui Johann Engler. Dacă „von Lemgo“ ar fi fost numele unei rase noi, atunci ar trebui să avem și alte rase de câini, denumiți astfel după șenilurile prășitorilor; d. ex.: von der Maylust, von Altenau, etc.

Bracul german greoi a dispărut total (multă vreme s'a menținut încă în Boemia, și de aceea se numește sau mai bine zis se numea „bracul ceh“. Ne mai existând ca rasă „bracul mare“, nu e nevoie să facem deosebire între „bracul mare“ și „bracul mic“.

Vorbind despre bracul german, d-l Medianu zice: „Știu de la început că aparența aceluia câine vă va pune la îndoială“. Intreb respectuos: Pentru ce? Fotografia bracului german apărută în Revistă, nu e tipul prepelicarului german de astăzi! Prepelicari germani, cum ne arată figura publicată, nu prea mai există. Prepelicarul german de astăzi e un câine frumos, elegant ca și pointerul și mai frumos ca ori-și care brac francez arătat în revistă. (Bracul german din Revistă seamănă foarte mult cu bracul de l'Ariège!)

Încă o fotografie a prepelicarului german cu părul scurt, astfel cum îl găsim noi astăzi în Germania „Inga Schellenturm“ e în formă, tocmai ca „Mars Schellenturm“ și ceilalți prepelicari germani din șenilul meu „Siculia“. Capul fin, uscat, cu contururi energice, urechile mai înguste și mai scurte ca la bracul din Revistă, fruntea dreaptă ca lumânarea (kerzengerade), picioarele dinapoi bine angulate și nu verticale, ca la bracul din Revistă, oasele destul de dezvoltate, fără a fi însă grele, fără buze atârănânde și fără falduri sub gât.

Descrierea bracilor germani, după cum ne-o arată d-l Medianu, nu e perfectă, de oarece există mai multe rase de braci germani, decât cele menționate de d-l Medianu.

Varietățile bracului german sunt următoarele:

1. Bracul cu păr scurt. Kurzhaariger Vorstehhund *)
2. » » » aspru:

*) Mai sunt două varietăți: 1) Bracul de Weimar (culoare argintie) și 2) Bracul de Württemberg, puțin mai greoi ca ceilalți, și având de obicei culoarea așa numită «Forellentigen», adică alb stropit cu maro și cu extremități galbene, în felul setterului-Gordon.

- a) Stichelhaar,
- b) Drahthaar,
- c) Griffonul german (Korthals-Griffon),
- d) Pudelpointer.

3. Bracul cu păr lung:

- a) Langhaariger V.-hund,
- b) Klein-Langhaar (mic ca spaniel-springerul),
- c) Klein Münsterländer,
- d) Gross-Münsterländer cu pete negre.

După cum vedem, n'avem numai două, ci 11 feluri de prepelicari în Germania.

Mars Schellenturm.

Inga Schellenturm.

Nemții mai posedă un fel de spaniel, așa numitul „Deutscher Wachtelhund“, un câine excelent care, întocmai ca spanielul, nu pontează.

D-l Medianu cunoaște numai un singur copoi german: Teckel, sau Dachshund. Mare eroare! Teckelul nici odată n'a fost considerat la germani, nici în Austria sau Ungaria drept copoi! Alta e profesiunea terrierului (câinelui de vizuină) decât gonirea vânatului cum o face copoiul, care nu e demn să fie numit câine de vânătoare.

Dar să rămânem la copoi. Germanii au un șir de copoi, cari sunt câini de rasă pură, pe cari îi dresează. Astfel există la ei următoarele rase de copoi.

1. Holsteinische Bracke; 2. Heidebracke, zis și Hannoversche Bracke; 3. Holzbracke zis și Fintentropel, Westfälische — sau Sauerländer Bracke; 4. Steinbracke; 5. Wildbodenhund; 6. Dachsbracke.

Dacă d-l Medianu înșiră într'un tablou felurile copoilor, n'ar fi trebuit să lase nementionați copoii de Elveția:

1. Copoiul elvețian comun.
2. Copoii cu păr aspru, cari sunt însă de origină franceză și italiană.
3. Copoiul de Thurgau.
4. Copoiul de Luzerna.
5. Copoiul cu trei culori.
6. Copoiul de Argau.

(vezi monumentală carte: Strebél, Die Deutschen Hunde, Verlag Ertel, München).

În descrierea d-lui Medianu au rămas nementionați copiii chinezi, tătari, ruși, polonezi, unguri. Fiecare o rasă în sine!

Cum vine în descrierea câinilor de vânătoare Airredale-Terrierul? E drept că Airedalul se folosește pe ici-colo ca câine de vânătoare, mai cu seamă la mistreți, dar Airedalul este par excellence un câine de poliție!

Printre prepelicari ar fi trebuit să menționeze d-l Medianu și pe prepelicarul ungar. Cu toate că e o rasă nouă, acest câine excelent — prăsit din pointer și câini indigeni unguri — e o rasă constantă cu calități foarte bune.

Nici descrierea epagneulului englez nu e perfectă. Setterul, de când e câine pontator, nu se mai numește epagneul și spaniel. Epagneul mic e numai cockerul, clumberul, fieldul; water-spanielul e mult mai mare ca ceilalți spanieli. Unde rămâne spanielul *springer*, care are o înălțime până la 50—54 cm., adică e destul de mare. Welsh-spanielul, ca rasă există numai în cărțile vechi.

Rog pe d-l Medianu să nu se supere că l'am corijat, dar cred că e datoria mea să completez o descriere, ca cei ce vor să învețe să nu învețe numai jumătate.

În același număr al Revistei citesc că în România „n'avem câini de aret“!

Un fapt foarte trist, dar eu știu și de aci, de dincoace de hotare, că starea nu e tocmai așa de deplorabilă.

Eu cunosc personal în Ardeal și în Banat mai mulți vânători, cari prăsesc câini de aret, de prima calitate. Înaintea izbucnirii războiului mondial și în

cei dintâi doi-trei ani ai războiului am făcut în revistele ungare propagandă ca să importăm câini de aret din Germania, pentru a regenera sângele câinilor cari se aflau pe la noi. Am importat peste 50 de câini germani, precum și câțiva cockeri și pointeri. Mare parte a acestor câini importanți fură transportați în Ardeal și în Banat.

Da, iubii mei tovarăși de vânătoare de dincolo de hotare, aveți un material destul de bun care vă corespunde în toate privințele!

Nu amintesc aici, de cât pe următorii prăsitori:

1. Medvey Erno, Careii-Mari (setteri englezi).
2. Duschek Gyula, Cighid, Bihor (braci germani și Wachtelhund).
3. Dr. Graur Wiktor, Arad (pointeri și braci germani).
4. Szabó Kálmán, Beiuș, Bihor (braci germani).
5. Dr. Zentai Ernő, avocat, și profesorul Gödri Ferenc, Sft. Gheorghe (braci germani).
6. Oláh Sándor și Sebök Zoltán, Timișoara (pointeri).
7. Thaly Ödön, ing. silvic, Ōcsanád (?) (cockeri).
8. Sztrutruhár Béla și dr. Lang Zoltán, Careii-Mari (braci germani).

De sigur, că se găesc câini de aret pur sânge și în vechiul regat. Pe acești prăsitori, — de oarece am părăsit regatul ca copil și de atunci n'am mai avut contact cu vânătorii români — nu-i cunosc.

Iubitori de câini pur sânge, uniți-vă, adunați-vă în jurul Reuniunii Prăsititorilor de Câini (Cluj, Str. Matei Basarab No. 6). Prăsiți, și veți avea câini pur sânge! Nu uitați proverbul german:

Den Segen hat, das sei Euch kund,

Der Jäger nur mit gutem Hund!

Limierul german de munte.

După „Die Hohe Jagd“.

de Carol Riske.

tât timp cât vânătoreea se exercită în mod corect, adică după anumite reguli cerbul a fost și va fi pentru vânător cel mai nobil vânat. Din motivul acesta trebuie să priyim și câinele, ca fiind cel mai potrivit pentru scopul de a exercita cu ajutorul lui vânătoreea în mod corect la acest vânat nobil.

Limierul (*sagax sanguinaris*), este un auxiliar indispensabil vânătorului la exercitarea vânătoreea asupra vânatului mare. Datoria lui este de a găsi locul unde se află vânatul rănit sau mort, prin luarea urmei de sânge, și de a-l lătra când dă peste el, mort sau viu; iar în cazul că acesta mai poate fugi, datoria

câinelui e să-l urmărească până când îl oprește pe loc, astfel ca vânătorul să-i poată trimite un glonț mortal sau să-i dea lovitura de grație cu ajutorul cuțitului de vânătoare.

Înainte vreme exista în Germania numai limierul de Hannover, iar origina limierului nostru este precum urmează:

Acum vre-o 25 de ani baronul Karg-Bebenburg din Reichenhall rânind o capră neagră la o vânătoare, a trimis pe brigadierul său de vânătoare Joseph Niederberger în căutarea ei. Acesta își luă cu el limierul său de Hannover, îl legă și porni în căutarea vânatului rănit, peste stânci prăpăstioase, câmpii de zăpadă și ghețari. Astfel ajunse lângă o râpă unde câinele, care trăgea prea tare de curea, îl trase pe vânător cu el, iar acesta alunecând se

rostogoli în prăpastia adâncă de 20 de metri. Când îl găsiră ceilalți vânători, el zăcea ca mort printre pietre. Pielea capului era ruptă la frunte și atârna ca un scalp pe jumătate deschis. După ce rana fu curățită și pielea așezată la locul ei, vânătorul își veni în fire. Prima sa întrebare fu, dacă arma sa de glonț e trasă, căci în cădere el auzise o pocnitură chiar lângă capul său. Arma a fost găsită într'adevăr cu patul rupt, dar încărcată, iar mai târziu se constată că țeasta capului era crăpată dela urechi și până la mijlocul frunței, ceea ce brigadierul socotise drept împușcătură. Peste nouă, săptămâni, el era din nou complet restabilit.

„Waldmann“

Limier de Bavaria, pur sânge, importat, aparținând Doamnei A. Procopie-Dumitrescu.

Cu toate că deja cu 15 ani înaintea acestei întâmplări principele de Thurn și Taxis poseda — după cum a stabilit Otto Grashey — o rasă de limieri de munte, totuși întâmplarea de mai sus poate fi considerată drept unul dintre principalii factori pentru formarea și selecționarea acestui limier de munte de talie ușoară, care este mai apropiat pentru stâncile și prăpăstiile munților înalți, decât fratele său mai greoi de Hannovera.

În urma acelei întâmplări baronul v. Karg a cultivat numai această rasă, întrebuițând-o în mod exclusiv pentru vânătoare, în splendidele sale teritorii. Tot el a fost acela, căruia putem să-i mulțumim pentru răspândirea acestei rase.

Selecționarea limierului de munte datează deci din timpul cel mai recent.

Originar câinele nostru a fost copoi care se găsea, de multe ori corcit, nu numai prin munții bavarezi, ci și prin alte ținuturi ale Alpilor. Căci unul dintre cei mai de seamă cunoscători ai raselor de câini, italianul A. de Turin-Boër, îmi scrisese pe timpul când Ludwig Beckmann, — cu ocazia discuțiilor a-

supra originii raselor cu păr aspru —, își susținea teoria sa asupra schimbării părului sub influența climatei, că la poalele Alpilor italieni există niște copoi roșii, numiți *Segugi delle Alpi*. La acești copoi s'ar găsi din când în când și căței cu părul aspru. Această rasă de copoi roșii, care pe timpuri fără îndoială că era răspândită în regiunea Alpilor și s'a menținut cel mai mult în Alpii italieni și bavarezi, a devenit în fine strămoșul limierului de munte. La fel cum a fost formată rasa „*Câinilor de Vânătoare a Curței din Hannovera*“, tot așa a încrucișat și baronul v. Karg copoiul lui cu niște limieri ușori hannoverani —, aceasta în primul rând pentru a-i feri

de primejdia degenerării, rezultată din consanguinitate, și în al doilea rând pentru a le corecta formele și perfecționa calitățile lor vânătoarești.

Diferența între statura limierului de munte și a celui de Hannovera constă din faptul că acesta seamănă mai mult cu un copoi. El este mai svelt, nu așa de masiv, cu spinarea mai scurtă și are picioare mai lungi. Capul lui nu are o expresie atât de nobilă și babinele sunt mai mici. Astăzi însă se pot observa multe exemplare cari au părul de pe partea feței de o culoare mai închisă, ceea ce înainte vreme nu se vedea. Limierul de munte are labe de copoi, adică lunguețe, pe când limierul de Hannovera le are rotunde, ca cele de pisică. În ce privește înălțimea corpului, diferența este mică între cele două rase. Eu am văzut mulți limieri de munte cari aveau o înălțime de 50 cm., pe când înălțimea limierului hannoveran variază între 50—58 cm.

Ce poate rezulta dintr'o selecționare conștientă se poate vedea din faptul că mai înainte limierul de munte avea pe roba sa, precum și pe picioare multe pete albe. Azi însă poți vedea colecțiuni întregi, la

care nu găsești măcar un singur fir de păr alb. Culoarea corpului este un roșu frumos și curat, pe când limierul de Hannovera are de cele mai multe ori fire albe pe robă, ba în unele cazuri firele albe predomină chiar pe alocurea.

Diferența care există între modul cum lucrează pe teren limierul de munte și limierul de Hannovera constă din natura terenului însăși, unde sunt întrebuințați acești câini. Aici avem câmpia, șesul și pădurile de la poalele munților, iar dincolo avem regiunea munților înalți, cu stâncile și văgăunile lor, — dar și cu păduri și desișuri. Acolo i se poate întâmpla vânătorului ca să fie nevoit să dea mai multă atenție drumului și locului pe unde pune piciorul, decât urmei de sânge și câinelui. Deaceia se dă mare importanță la dresajul câinelui ca acesta să ia — fără ca să fie legat — încet urma vânatului rănit, pentru ca vânătorul să se poată ține fără greutate după el. Iar când cu toate acestea câinele se depărtează prea mult de stăpânul său prin terenul stâncos, el trebuie să se oprească pe loc la cea mai mică comandă a stăpânului și să-l aștepte.

Desigur că acest câine trebuie să lucreze și legat, pe un teren greu practicabil, și trebuie să fie și foarte ferm la vânatul nerănit, pe care nu are voie să-l urmărească.

Fiindcă vorbim de o rasă de câini care se întrebuințează în mod exclusiv la vânatul mare, trebuie să specificăm că într'un teritoriu unde acest fel de vânat se află în permanență, este nevoie de cel puțin un câine bine dresat, pentru ca vânătoreea să se poată exercita în mod corect. Pe teritorii însă unde vânatul mare se găsește în mod trecător și unde stăpânul sau arendașul teritoriului nu poate să țină un câine special în vederea acestui fel de vânătoare, acolo el trebuie să se mulțumească și cu un câine, care de obicei se întrebuințează numai la vânatul mic, dar care poate da rezultate excelente și la căutarea vânatului mare, înlocuind perfect limierul, astfel că abia poate bănui cineva că acești câini sunt utilizați numai în mod secundar la sus menționata vânătoare. Câinii aceștia sunt: a) prepelicarii, întrebuințați ca prepelicari universali, b) rasele de basset și c) copoio-bassetul, care se află încă în formație.

Expoziția de trofee vânătorești și de câini de rasă și de vânătoare din Arad.

În zilele de 3-12 Octombrie a. c. a avut loc la Arad prima expoziție națională de câini de vânătoare, trofee vânătorești și prăzi de vânătoare, organizată de către președintele expoziției dl. Victor Babescu.

Expoziția aceasta s'a bucurat de înaltul patronaj al A. S. R. Principele Carol Moștenitorul Tronului, de protecția domnilor miniștri general Văitoianu, Al. Constantinescu și A. Mocsonyi, de sprijinul d-lui președinte de onoare al expoziției, prefectul județului Arad I. Georgescu și a d-lui primar al orașului, dr. I. Robu.

Timp de 10 zile expoziția a fost cercetată de un mare număr de amatori veniți din toată țara ca să vadă numeroasele trofee vânătorești culese, din toată lumea, de către vânători cetățeni români.

În ziua de 12 Oct. a avut loc solemnitatea împărțirii premiilor expozanților. Erau de față d-nii inspector general

administrator I. Georgescu, prefect al județului Arad și d-l Dr. Ion Robu, primarul orașului, precum și autoritățile civile și militare.

D-l V. Babescu, președintele expoziției a adus mulțumiri d-lui prefect Georgescu și d-lui primar al orașului pentru sprijinul ce au dat expoziției, precum și expozanților cari au răspuns cu bună-voință apelului d-sale.

D-l prefect Georgescu a răspuns aducând laude d-lui Robescu pentru munca

depusă, pentru reușita acestei expoziții și îndemnându-l să continue a lucra în această direcțiune. Dl. prefect a arătat că în curând se va deschide o expoziție generală pentru toată țara și Aradul are ambiția să fie în fruntea acestei manifestări.

EXPOZIȚIA DE VÂNĂTOARE DIN ARAD

Africa, Trofee vânat de d. F. Königsegg, Arad. Președintele organizator al exp. d. Victor Babescu din Arad. Trofee din America de Sud vânat de d. G. Sarmezey

S'a procedat apoi la împărțirea premiilor cu obiecte, bani și diplome.

Interesantă a fost expoziția de trofee vânătorești, care ocupa întreaga clădire a chioșcului din parcul Eminescu. Dintre expozanți — foarte mulți la număr — am enumerat pe următorii :

1) Profesor Dionisie Linția (Banat) expune câte un exemplar sau două din fauna Banatului. De admirat o pereche de stârci albi și numeroase coarne de capre negre.

2) Conte Fidel Königsegg expune trofee vânătorești din Africa. Se pot vedea aci : bivolul cafer, vulturi de Africa, mistreți, pavian, antilope, crocodil, vultur alb etc.

3) Colecția este complectată cu aceea a d-lui Petru Daniel, care expune un splendid cap de bivol cafer, hipopotami, hienă, crocodili mari etc. Toate aceste trofee vânătorești au fost vâdate pe coastele râului Dinder, aproape de vărsarea lui în Nil, precum și în Abisinia.

4) Colecția profesor Lengyel este compusă din exemplare numeroase din fauna regiunii noastre.

5) Colecția Sârmezei reprezintă exemplare de o rară frumusețe din fauna Braziliei.

6) Inginer Hoffman (Socodor) a adus o frumoasă colecție de coarne de cerbi virginieni, precum și câteva coarne de cerbi din Urali, coasta asiatică.

7) Societatea Crișana expune o colecție de trofee, peste 400 la număr, reprezentând întreaga faună a țării.

8) Dr. Simó a expus cea mai frumoasă colecție de coarne de căprioare, care a mai fost expusă la multe expoziții similare în străinătate, unde a fost admirată de amatorii vânatului.

9) Aladar Puy a expus o colecție din fauna existentă pe muntele Retezatu, azi domeniul regal de vânatoare. Asupra compunerii expoziției de câini de vânatoare notăm următoarele :

Pointeri

Câini

1) *Frenk* (Rodfield—Lilli v. Jägerlust) 1920 VII. 5. Präs. I. Wirsching, propr. Ioan Bătrân, Arad.

Cățele

2) *Miss Hubertus of Arad* (Champ. Jim Hubertus of Arad — Champ. Lilli v. Jägerlust) 1924 I. 1. Präs. și propr. Dr. Victor Graur, Arad.

3) *Juno* (Lord —), 1924. XI. Präs. și propr. Iosif Lányi, Arad.

4) *Treff* (Kastor—Lord), 1925, IV. 25. Präs. Andrei Csatlos, propr. Carol Müller, Arad.

Ombra (Bob—Araika) 1924 VII. I. Propr. Căp. Limburg, Aradul-Nou.

Bracl germani cu părul scurt.

Câini

6) *Blicz Hubertus* (Champ. Tell Schellenturm—Champ. Bessie Hubertus) 1924 X. 1. präs. și propr. Dr. Victor Graur, Arad.

7) *Horszt Hubertus* (Champ. Tell Schellenturm—Champ. Bessie Hubertus) 1924 X. 1. Präs. și propr. Dr. Victor Graur, Arad.

8) *Stix Hubertus* (Champ. Tell Schellenturm—Sári Hubertus) 1922 VIII. 28. Präs. Iuliu Binder, propr. Adolf Klohs, Arad.

9) *Record Treff*, 1925 IV. Präs. Iuliu Duschek, Cighid, propr. Ștefan Bacsy, Târgu-Mureș.

10) *Tell*, 1925. IV. 6. Präs. Iuliu Duschek, propr. Ștefan Slavik, Oradea-Mare.

11) *Troll*, Präs. Pavel Mornăilă, propr. Emeric Varjas, Arad.

Lord (Lord—Treg), 1925, I. Präs. și propr. Dr. Rosti R., Silindia.

13) *Nukk* (Griffon) Präs. Ioan Balogh, propr. L. Went, Arad.

14) *Stopp* (Troll Hubertus—Lidi), 1924 XII. 1. Präs. și propr. Mornăilă Pavel, Chișeneu.

15) *Lord* (Lord—Doris) 1925 III. 10. Propr. Adam Carol, Arad.

Cățele

16) *Sári Hubertus* (Tell v. Vogelsberg—Petra Hubertus), 1920 III. 7. Präs. Dr. Victor Graur, propr. Iuliu Binder, Arad.

17) *Bessie Hubertus* (Champ. Tell Schellenturm—Sári Hubertus), 1923, IX. 4. Präs. și propr. Dr. Victor Graur, Arad.

18) *Ledy* (Hirt-Lédy I.), 1916. IV. 23. Propr. Geza Hertelendy, Oradea-Mare.

19) *Ledy* (Blitz-Lédy I.), 1925, IV. 2. Präs. G. Hertelendy, propr. Ștefan Slavik, Oradea-Mare.

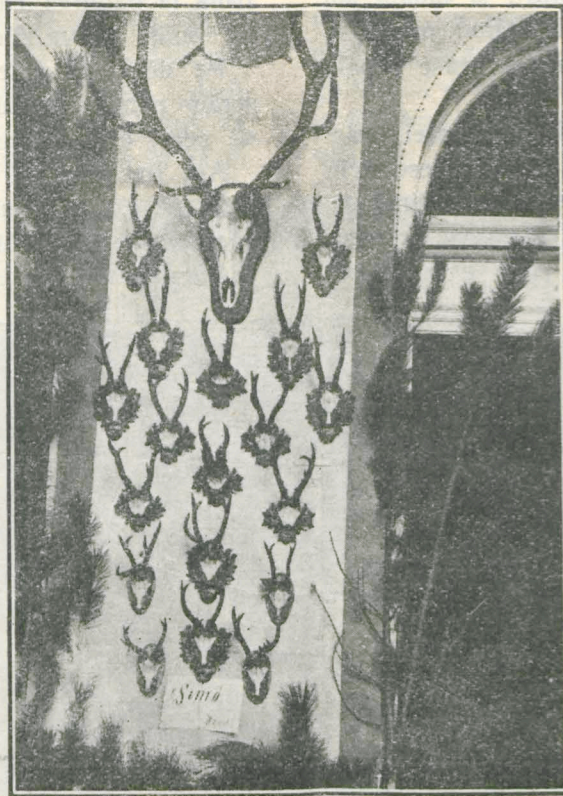
20) *Tyra* 1925. III. Propr. Iosif Lányi, Arad.

21) *Lidi* (1918) propr. Mornăilă Pavel, Chișeneu.

22) *Zozo* (Lux-Lozo) 1924. Propr. Aiva Ștefan, Arad.

Afară de aceștia, au mai fost expuși și alți numeroși câini, aparținând celor mai felurite rase, ca : Foxterrieri cu părul scurt, foxterrieri cu părul aspru, basseți, lupi germani, dobbermani, dulăi, pulii, bulldoggi englezi, bulldoggi francezi, pinceri, loulous, doge daneze, etc.

Însfârșit au mai avut loc și tiruri de porumbei, precum și concursuri, la cari se angajau lupte între câini și vulpi, în niște vizuini artificiale, amenajate special în vederea acestui scop, și unde deasemenea s'au distribuit premii.

EXPOZIȚIA DE VÂNĂTOARE DIN ARAD
Coarne de cerbi și de căprioare vâdate, și expuse de
d. Dr. K. Simó, medic, Arad.

Amintiri din vânătorile mele la animale mari, în munții Vâlcei, Neamț și Bacău.

de Ernest Gheorghiu.
Inginer, Inspector silvic.

O vânătoare în munții Brezoiului din Jud. R-Vâlcea.

Mă întorsesem tocmai în țară după absolvirea școlii forestiere din Nancy (Franța), și îndată am și fost numit șef al ocolului silvic Râmnicu-Vâlcea, care pe atunci (1888) avea mărimea a șese ocoale de astăzi.

Sufletul îmi era ars de dorul vânătoarei, căci de mult nu mai avusesem prilej să hoinăresc prin munți cu durda la spinare. Legasem cunoștință cu vestitul vânător de urși Iorgu Olănescu, comandantul penitenciarului Cozia, al cărui caracter se potrivea cu al meu, astfel că în curând ajunserăm la o prietenie caldă, față de care și astăzi — după aproape 36 ani — resimt un regret profund și o amintire duioasă, scormonind cenușa unui trecut așa de îndepărtat.

Intr'o zi puserăm la cale o vânătoare în munții Păscoaiei, pe valea Lotrului, în sus de Brezoiu.

Era toamna târziu, — după cât îmi aduc aminte, aproape de Crăciun —, și aveam zăpadă mare și un frig siberian. Dar cu focul tinereții în vine și cu flacăra dogoritoare a unei patimi arzătoare în suflet, vânătorul trece peste toate aceste obstacole.

Plecarăm într'o Joi, cu mare alai; căpitanul cu 8 copoi, unul mai bun decât celălalt, cu un sergent-major dela post și cu o sanie țărănească plină cu merinde pe mai multe zile. Noi eram îmbrăcați bine, cu opinci în picioare și cu niște căciuli cât banița în cap; la tălpi avem colțari de oțel, căci opincile alunecau rău de tot. Pornirăm deci cu târlia pe o cale bătută și netedă, de-ți era mai mare dragul, și după un ceas și jumătate ajunserăm la gara Păscoaiei, unde așteptau câțiva pădurari, plăeși de munte cu plete mari și umeri largi, cari erau toți niște uriași ca statură. Ei erau însoțiți de vestiții pușcași Chirculescu din Malaia și moș Mihăilă din Vaideni, cari amândoi erau voinici și vestiți vânători de urși.

Dădurăm drumul săniei și încărcarăm bagajul pe cai, iar o parte îl luară oamenii să-l poarte. Apoi o pornirăm la picior, căci pe atunci nu era decât o

potecă strâmtă care străbătea prin inima Păscoaiei până la pădurea Dealul Negru, unde aveam de gând să vânam câteva zile.

Pe deal, pe vale, pe potecuța neumblată deschiserăm pârtie, rânduindu-ne câte unul la fiecare sfert de ceas, căci obosiserăm cumplit.

Așa trecurăm pâraul Păscoaia de vre-o 20 de ori, când pe ghiață, când sărind din bolovan în bolovan, și mai alunecând câte odată și cu picioarele prin apă. În sfârșit după un mers de 4 ceasuri ajunserăm la punctul dorit care purta denumirea „La brazii împreunați”, pentru că erau 3 brazi unul lângă altul, parcă ar fi fost din aceeași tulpină. Acești pomi erau înalți și stufoși și sub frunzișul lor nu putea pătrunde ploaia nici odată oricât de mare să fi fost ea.

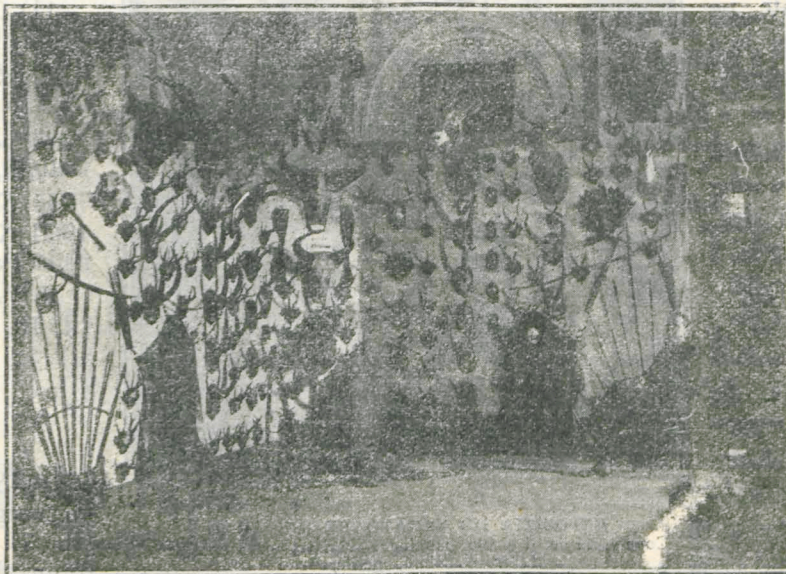
Bucuroși și veseli că am ajuns cu bine, ne puserăm pe gospodărit, căci în lipsă de cort eram nevoiți să dormim sub cerul liber, la vatra focului și sub adăpostul brazilor, as-

cultând flueratul Crivățului. Dar de, ce era să facem, căci așa e vânătoarea!

Adunarăm un car cu lemne uscate pentru foc și cătină de brad pentru așternut și aprinserăm un foc vajnic, hoțesc, așa cum îi place regelui nostru, de-ți era mai mare dragul să te uiți la el. Apoi puserăm de mămăligă și ne așezarăm cu toții în jurul focului, stând la masă și ascultând la povești. Fiind aproape seară și noi istoviți de trudă, nu mai puteam face în ziua aceea nici o bătae.

Deși cunoșteam bine aceste meleaguri rătăcite în fundul Văii Negre, sub vestiții codri de brazi ai Pădurei Negre, întrebai totuși pe moș Mihăilă, — care vânașe mult timp pe acolo —, dacă crede oare că vom face ceva treabă, zăpada fiind mare și scorțoasă.

— „Ehei Domnule Anginir (Inginer), multe boale mari am tocat eu pe aici, căci e un loc *minunăție mare* de bogat în jivine; și zău Maică Precistă, dacă spun minciuni, dar am făcut prăpăd grozav în di-

EXPOZIȚIA DE VÂNĂTOARE DIN ARAD
Trofee de vânătoare din Africa, vânașe de d-l conte F. Königsegg

hăinii, de m'or ține minte multă vreme. Ș'apoi e mândreță să faci acolo o vânătoare, căci mișună colțaii și urșii zău nevoe mare; și trag nădejde ca pe ziua de mâne să facem tărăboi grozav și să fie zi blagoslovită pentru noi. —

Uite ici, Domnule Căpitan și Domnule Anginir, stam acum câțiva ani în așteptare la o vânătoare și eram mâhnit rău, de n'ar fi curs sânge dacă dădea cu cuțitu'n mine, căci de 2 zile nu văzusem nimic, măcar că câ'nii goneau mereu. Când deodată numai ce mă pomenesc cu o *namilă cât un bivol*, negru și sburlit și cu un copoi după el. Și să vezi D-ta, Domnule Anginir, era o boală de urs cu o căpățână cât o baniță. „Auleu“, mă gândesc în mine, „dacă nu l'oi putea răsbî“, căci aveam numai *poșturi în țavă* și nu mă prea bizuiam la dihanie așa mere și fioroasă, de te-ai fi ascuns în pământ de frică. Dar îmi fac curaj: „Ce o da Dumnezeu; tot am să mor odată. Mai bine aici în biserică cea mare, având de cântăreți copoii și brazii de mărturie, decât în sat la popa Grigore!“ Ochesc la cap când ajunge la 10 pași de mine și *trosnesc un foc* de bubuiau munții. *Pusesem zău*, iarbă o lingură și jumătate de aia mărunta, „*polir*“ cum îi zic boerii, și aveam printre *poșturi* câteva sburături de ceaur care taie și rănește ca schija de obuz.

Numai ce văd *boala* că vine peste cap, cât era de mare, iar mie mi se părea c'a mai crescut p'atâta. Să mă bată Dumnezeu de spun minciuni, am făcut cruce mare de trei ori și tot nu'ndrăseam să mă duc la ea, cu toate că nu mai mișca. Am încărcat *răpede* scurătura mea și câte puțin m'apropieci de ursoaică, gata să mai trag odată dacă s'ar mai fi mișcat. Așa să faceți și *Dumnevoastră* —, să fiți cu băgare de seamă, căci ursu-i urs, are putere mare și nu-i iepure!“

Am făcut mare haz de povestirea lui moș Mihăilă, asigurându-l că și noi avem curaj și vom face la fel.

Mai cu una, mai cu alta timpul trecu, și după ce ne ospătaserăm ne-am culcat dormind împăratește.

La 5 dimineața furăm în picioare și după ce luarăm câte ceva în gură ne îndreptarăm spre locul unde urma să bătăm *pădurea*, căci se făcuse ziua.

Trimiserăm *bătăiașii* cu copoii în fundul Văii Negre, cam la 4 km. depărtare, iar noi ne așezarăm fiecare la câte o *țuitoare* bună, pe unde vânatul mare își are de obicei trecătoarea.

Vremea era splendidă și nici o adiere de vânt nu se simțea. Soarele strălucea pe un cer albastru, făcând să scapere cristalele depe zăpada înghețată în milioane de reflexe strălucitoare. Tot codrul pustiu

era înghețat și inlemnit și nu mă mai săturam privind în jurul meu această priveliște feerică, unde brazii uriași se ridicau majestos spre cer, în haina lor verde.

După vre-un ceas de așteptare încordată auzii înspre fund doi copoi cum mânau, luând direcția spre țuitoarea mea.

Mă uitam cu inima svâcnind de bucurie când la stânga, când la dreapta, dar nu zării nimic, — nici o mișcare, nici un sgomot. Nu trecură însă câteva minute și numai ce văzui, venind pe vale drept la mine, — pe unde codrul era mai des —, un colțat negru și botos, cu niște colți de o șchioapă, și care gâfâia ca o locomotivă.

Il lăsa să se apropie bine și ochii la spata stângă, — căci venea cam oblic —, trimețându-i un glonte rotund calibru 16 din țeava stângă ghintuită a drilling-ului meu. Mistrețul, care era grozav de arătos, fiind unul dintre cei mai mari solitari pe cari i-am impușcat în viața mea, căzu trăsniț și nu mai mișcă de loc, spre bucuria mea mare.

În aceeași clipă auzii în stânga mea un trăznet de pușcă înfundat, de se cutremura văzduhul, iar ecoul lui fu dus din munte în munte. Peste câțiva timp auzii în dreapta mea câțiva copoi, cari goneau pe creasta unui picior de deal de clocotea tot codrul. Era o muzică atât de plăcută și impresionantă, încât cea a lui Wagner rămânea pe jos, pentru că erau și momentele de emoțiune atât de sublime la mijloc, pe cari numai vânatul are prilej să le trăiască, în mijlocul naturii grandioase.

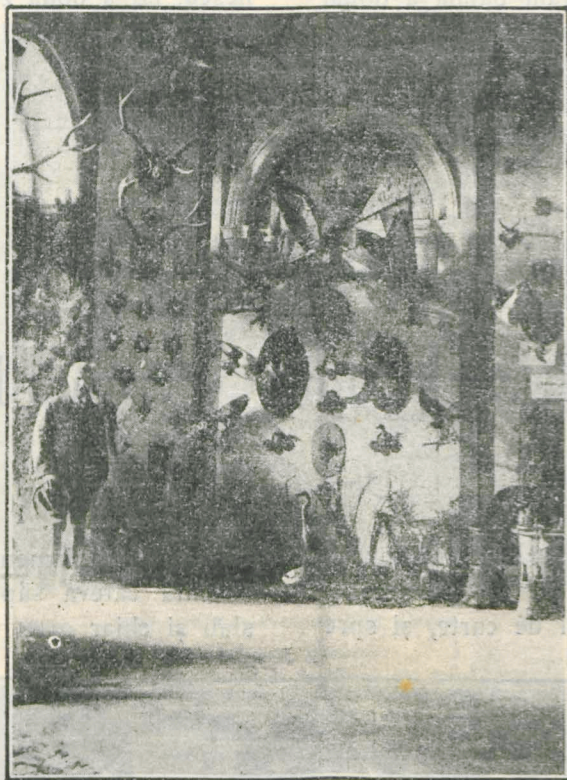
După puțin timp mai răsunară încă două focuri puternice, trase unul după altul la repezeală; dar nu văzui nimic, deși nu era de-

parte de mine.

Așteptai așadar sfârșitul *bătăii*, ca să ne întrunim cu toții și să vedem rezultatul ei.

Pe când mă pregăteam de plecare, — crezând că *bătăia* s'a terminat —, zării pe o creastă de munte câteva căprioare cari coborau în salturi mari pe piciorul de munte din fața mea. La o distanță de 100 de pași se opriră pe loc, ascultând. Cum însă nu se auzea nimic, căci copoii eșiseră la vale și totul era înfundat într'o tăcere mormântală, văzui cum caprele mele o iau la vale, încet, încet, furișându-se printre copaci, parcă ar fi vrut să se ascundă. Însfârșit ajunseră în *bătaia* puștei, și atunci aleasei țapul cel mare cu trei ramuri, pe care îl culcai la pământ cu un foc bine ochit. În timpul acesta celelalte o luară la sănătoasa, văzând că pe acolo nu se trece.

În vremea aceasta apărură vânătorii din stânga

EXP. DE VÂNĂTOARE DIN ARAD

Urechi și picioare de elefant vânat de contele Königsegg (Arad)

Trofee de vânat din Ardeal, Banat și Crișana, ale d-lui Prof. F. Lengyel

Coarne de cerbi și căprioare ale D-lui I. Scheffler (Arad)

și dreapta, în frunte cu căpitanul Olănescu care, când zări mistrețul răsturnat la 10 pași de țitiorea mea, trase un chiot de bucurie, de răsunară văile. Pe urmă îi arătai și țapul, care era dintre cei bine trăiți, frumos și gras.

Căpitanul împușcase și el un țap, iar vânătorul din stânga mea rânise altul, care după o distanță de aproape un kilometru a fost găsit căzut lângă un buștean.

Se făcuse aproape de nămiezi, și stomacurile cereau să fie săturate, căci muntele cu aerul lui curat, îți produce o foame, de ai mânca chiar și ciuperci crude.

Făcuserăm foc și fripserăm vr'o câteva bucăți de carne afumată și niște costiță de purcel afumat. Apoi ne așezarăm la masă cu ouă, carne, brânză și niște mere bune creștești, iar vin vechiu adusesse căpitanul din pivnița lui. După un ceas de popas, — între care timp hrănirăm și câinii —, începurăm bătaia a doua, pe un crac de vale întunecat, pe unde rare ori călcase picior de om.

Până seara am mai făcut doi căpriori, iar pe urmă ne reîntorserăm veseli la conac, ducând mistrețul călare pe o pârghie, purtată cu alai de 4 bătaiași voinici.

Ziua următoare am mai împușcat încă alți trei căpriori, însă nici o jivină mare.

Intre timp frigul se întărise de scârțâia zăpada, și era greu de umblat, căci scoarța se rupea la fiecare pas, iar noi ne afundam până la genunchi în zăpadă, osteninindu-ne grozav, deși ne rânduiserăm unul după altul, călcând urmă în urmă.

Mulțumiți cu rezultatul obținut încercăram vânatul pe cai și pe umeri, și spre seară o pornirăm la vale unde ne aștepta târlia, cu care plecarăm în răsese și veselie spre mănăstirea Cozia, la locuința căpitanului. Noaptea aceea dormii la prietenul meu Olănescu, iar a doua zi mă reîntorsei la R.-Vâlcea, unde era reședința ocolului ce-l conduceam.

Chestiuni actuale.

de C. A. V. Popescu.

Despre câini.

În numărul 6 a. c. al R. V. D-nii Dr. I. Phillipowicz și G. Voroncea au descris în culori vii, daunele și pagubele comise de dulăii păzitori de curte, și spre marea mea durere regret că trebuie să mă asociez și eu părerilor Domniilor lor. Se vede că starea de fapt este aceeași în toată țara. Ce constată D-l Dr. Phillipowicz în Bucovina și D-l Voroncea în Vechiul Regat, același lucru îl vedem și aici în Transilvania. Ar fi însă trist ca să ne oprim aci, stabilind numai faptul că într'adevăr, bietul vânat este persecutat și ucis în toate colțișoarele țării de către așa numiții câini de casă și de turme, și de stăpânii lor răutăcioși.

Măsuri au fost luate și până acum, aplicându-se și publicându-se în toate comunele că proprietarii de câini au să-și ție câinii de casă ziua închiși sau legați, iar câinii de oi vor trebui să fie prevăzuți

cu juleul reglementar. Însă aceste ordine, deși se execută câteva săptămâni, fiind și controlul foarte slab și chiar greu de executat — se dau cu încetul uitării și se introduce starea de fapt de mai înainte.

Câini vagabonzi împușcăm și noi vânătorii destui, — dacă este posibil; căci ași dori să văd pe acel vânător care locuiește singur într'un sat și ar îndrăzni să împuște, în ochii lumii, câinele cuiva. Interesant este, cât de mult țin țărani la câinii lor și cum se înfurie, — nu dacă le împușcă cineva câinele, ci dacă îndrăznește numai apărându-se să arunce cu piatra după

EXPOZIȚIA DE VÂNĂTOARE DIN ARAD
Expoziția societății de vânătoare „Crișana“, Arad.

el. Am văzut odată un plutonier de jandarmi, înconjurat de niște javre, care după ce nu mai putu scăpa de ele a tras un foc și a împușcat pe una din ele. Pe urmă stăpânul câinelui, în ai cărui ochi plutonierul de sigur că este un domn mare, a eșit totuși

cu o falcă în cer și cu una în pământ, amenințând că va merge până la București să se plângă pentru injuria ce i s'a făcut.

Stârpirea câinilor la sate, se poate face numai în mod secret, așa cum a făcut și subsemnatul. Cam pe la orele 9 seara, iarna și mai de vreme, doarme satul și numai câinii se mai plimbă, urlând la lună și sfâșiind pantalonii îndrăsnețului, care are curajul să mai iasă pe stradă. Atunci sosește timpul activității. De un fir de ață leg o nadă otrăvită cu strihnină și o spânzur înaintea ferestrei, așa ca să nu ajungă până la pământ. Apoi nu mai am grije de ea, până ce mă duc la culcare. Dacă nada este și atunci pe ață, nu face nimic căci mâine intră iară în serviciu; iar dacă nu, mai bine. Aceasta o faci cu zi, până ce mi se termină strihnina. Iar după puțin timp aud cu o satisfacție diabolică, că a intrat holera în câini.

Aceasta însă nu se poate face peste tot și nu fără multă precauțiune. Cel mai bun mijloc mi se pare că ar fi, ca să se stabilească numărul câinilor, în proporție cu numărul vitelor ce au de păzit. Pentru acești câini să se plătească o taxă mică, iar câinii ce trec de numărul fixat, să fie declarați de lux și impuși la plata câinelui de lux.

Tocmai sub influența articolului D-lui G. Voroncea am plecat azi la primăria târgușorului bănățean în care stau, ca să văd ce s'a făcut cu chestia taxelor de câini. Și mi-a fost dat să văd următoarele:

Taxa pentru câini, așa numita dare județeană, se stabilește din an în an. Primăria are un registru unde sunt înscrși toți proprietarii de câini, arătând numărul și felul câinilor ce posedă. Aici însă, am văzut ceva nostim. Mentalitatea județeană deosebește trei feluri de câini; de lux, de utilitate și de păstori. În rubrica „de utilitate“ nu era înscris nici un câine. În această privință mă asociez părerei primăriei. De fapt, majoritatea câinilor este „inutilă“. În rubrica „de păstori“ erau înscrși toți câinii de casă și de la vite, explicându-mi-se că „a păsto-

ri“ înseamnă a păzi ceva, indiferent dacă obiectul de păstorit este: casă, grădină sau vită cornută. Bravo, foarte just!

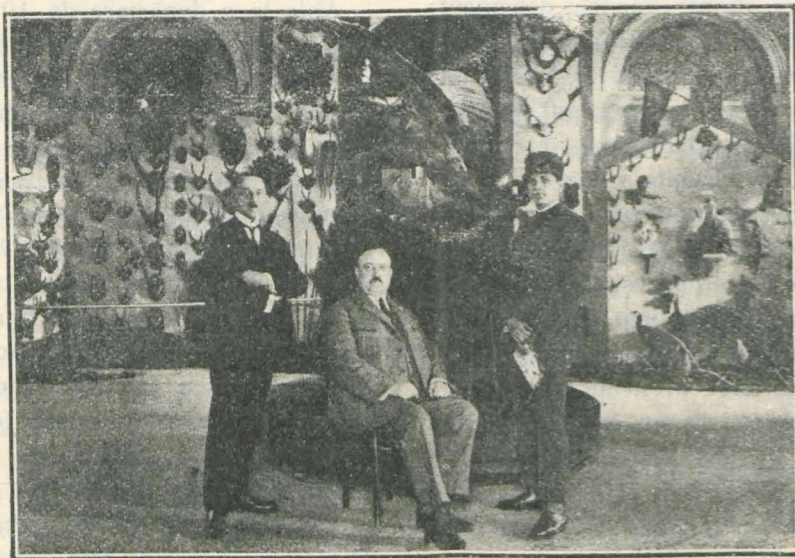
Și apoi am ajuns la a treia rubrică, la câinii „de lux“, unde am văzut înscrși în rând cu Fifi, cu Tutu, cu Pusi și cu câinii lupi, mulți câini buni de vânat, și în... ei se afla și bietul prăpădit de baset al meu. Atunci mi-au venit în minte cuvintele unui recrut de altă confesiune, care primind câteva lovituri la jocul „de-a bâra“, zicea: „Asta mă rog nu frumos, asta mă rog nu mi joc“.

Tot așa m'a indignat și nedreptatea cum sunt stabilite taxele. În acel an, în care pentru un câine de păstori (indiferent numărul) se plătea 9 (nouă) lei, câinele de lux, resp. de vânat era impus cu 225 (două sute douăzeci și cinci) lei. Când taxa câinelui de păstori era 12 (doisprezece) lei, taxa câinelui de lux era de 300 (trei sute) lei. Această taxă mică, cum se vede, crește cu numărul câinilor. Am văzut înscris pe acel tablou un coleg vânător, care posedă doi bazeți, și care era impus cu 775 (șapte sute șapte zeci și cinci) lei.

Aici trebuie să căutăm, Domnii mei, cauza principală a actualei stări de fapt. Pentru zece câini de păstori nu este atâta de plătit, cât pentru un singur prepelicar!

Tot așa nedrept este, ca să se declare câinii de vânătoare drept câini de lux. Dintâi, pentru faptul că nici în țările apusene nu se procedează astfel și pe urmă acești câini nici nu sunt câini de lux. Să ne gândim numai la câinele vânătorului de meserie, care îi este necesar pentru exercitarea serviciului. Se poate întâmpla ca rubrica „de utilitate“ să fie introdusă pentru câinii de vânat, însă eu nu cred să existe zece primării în frumosul nostru județ, cari să știe ce înseamnă cuvântul „util“. Alta ar fi fost, dacă se zicea „câini de folos“, sau de „haznă“ cum se spune la noi.

Cred că orice comentariu este de prisos. De aceea spun și eu împreună cu D-l Dr. Phillipowicz: *Ca veant consules!* însă la iuțea!

EXP. DE VÂNĂTOARE DIN ARAD

V. Martinovici
Secretar

V. Babescu, Director
Președinte al exp. de vânătoare din Arad

A. Puy
Secretar general
al Exp.

Din amintirile mele.

Intâmplări de vânătoare și de voiaj în Sumatra estică (1895).

1)

de Carol Eberle, Brașov.

Cea mai vie dorință a vieții mele, de a vedea frumusețile și minunile lumei tropicale cu locurile bogate în vânat ale Arhipelagului Indian, m'a decis să fac o excursiune de vânătoare în Sumatra, împreună cu amicul meu K.

În cel mai scurt timp planul călătoriei fu fixat definitiv, pregătirile terminate, și ziua de 16 Noembrie 1895 fu hotărâtă ca zi de plecare. La 15 seara sosii în București, iar la 16 luarăm, ca invitați ai d-lui de Sch., un dejun ales de adio, cu ocazia căruia ni se oferă la desert banane, pentru a ne da o idee despre roadele delicioase ale tropelor. La ora 4 pornirăm spre gară, unde ne așteptau deja mai mulți prieteni cu doamnelor. Ne luarăm rămas bun de la ei, pentru un timp îndelungat, iar d-l W., îmi înmână o carafă mică de Marasquino, care mai făcuse tot cu noi cu doi ani înainte voiajul Africei de Nord, și al cărei conținut ca prin minune, nu-l întrebuițasem încă. După aceasta ne suirăm în tren, și în huetul cauzat de un foc de armă, eșirăm din gară. La Fetești luarăm o gustare. Puțin timp după aceasta trecurăm în sbor admirabilul pod al Dunărei, și la 9.40 seara sosirăm în Constanța, unde prietenul W. ne aștepta deja în gară. După ce descinserăm la hotel ne-am dus la locuința prietenului W., unde băurăm câteva sticle în semn de adio și de veselă revedere. Ziua de Duminică, în 17, o întrebuițarăm cu plimbări, cu procurarea билетelor și cu regularea bagajelor, iar la ora 12 ne suirăm pe bordul vaporului «Meteor», care ridică ancora la 2, pe un timp admirabil. Cinarăm foarte bine seara la 7 și la ora 8 ajunserăm la intrarea Bosforului. Călătoria de la Constanța pe Marea Neagră nu oferă nimic însemnat. La dreapta ai coasta cu capul Emnie Burim și pe urmă, apropiindu-te de gura nordică a Bosforului orașele: Burgas Sizebolu, Achtebolu și Midia. La dreapta capul Esk; Fanaraki și fortul Kilia, destinat a apăra fortărețele Bosforului contra unei debarcări dușmane dinspre Marea Neagră. Pe urmă vaporul intră în Bosfor, între maluri întărite cu baterii de tunuri grele și castelele din Rumili Fener pe coasta europeană și cele din Anadoli Fener pe cea asiatică.

În curentul valurilor, înaintea farului european se află stâncile Kyanaice. Strâmtoarea are o lărgime de 550—950 metri, o lungime de 27 klm. și o adâncime medie de 55 m. Aproape tot anul există un curent puternic din Marea Neagră în Marea de Marmara, și din cauza îngustimei intrării dinspre Nord, a schimbării instan-

tance a vânturilor și a cețelor dese, navigațiunea nu e fără primejdie toamna și iarna. Malurile se compun din munți frumoși, inaccesibili, a căror înălțime întrece 200 m. Toată strâmtoarea e un șir de capuri, care înaintează în mare și formează o mulțime de golfuri din cele mai admirabile, în dosul cărora se desfășoară văi umbrite de cele mai felurite cyprese și platane. Malurile sunt bogate în peisaje frumoase și oferă priveliștele cele mai admirabile printr'un șir neîntrerupt de palate, castele, ruine, chioșcuri, sate, vile și grădini.

Abia la o depărtare de 10 klm. de Cornul de Aur și după ce vaporul a trecut cel mai îngust loc al apei, între localitățile însemnate prin castelele lor istorice, Rumili Hissar și Anadoli Hissar, apare în depărtare „Regina orașelor“, care pare a fi învăluită cu un voal de aburi; ea se vede însă mai bine când vaporul intră în albia dulcelor ape ale Asiei, la gura căreia se ridică un grațios palat de marmoră, și atunci când trece în dreptul locului numit Bebeck, care este ascuns într'un golf și înconjurat de verdeață, în fața căreia se întinde în mare capul din Kandelli acoperit cu păduri, când vaporul intră în partea cea mai sudică a Bosforului care se lărgește înspre Marmara în formă de pâlnie.

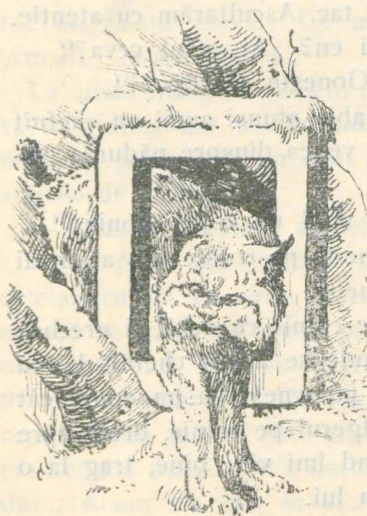
Aici se succed neîntrerupt în șir satele Arnautkoi și Kurutochesme la Vainkői pe coborâșul muntelui Tener, pe aceiaș parte Tschengelkői, iar în fața acestuia Ortakői, cunoscut prin strălucitoarea lui moschee; deacurmezișul acestuia se ridică palatul de marmoră Beglerberg, la piciorul muntelui Bulgurlu. La dreapta pe mal, întinsele palate imperiale de la Tschiragan, deasupra lor pe înălțime zidurile albe, sclipitoare ale lui Ildiz Kiosk și admirabilul palat de marmoră Dolmabagtsche. Pe malul stâng se întinde Scutari, în dos o pădure de cyprese și deasupra lui muntele piramidal Aidos. Intr'un șir cu cazarma galbenă a lui Selim, care domină baia Haidar Pascha, se vede orașul Kadikoi scaldat de Marea Marmara, în dosul farului Feneraki, insulele Principilor, coasta dâmboasă de sud a golfului İsmid și șirul de dealuri ale Olympului Bithynic, care este acoperit de zăpadă chiar și în timp de vară și la al cărui picior se află Brussa. Vaporul se oprește lângă mahalaua Tophane, în fața capului Serai acoperit cu clădiri mărețe și Agia-Sophia, și apoi ne aflăm la intrarea Cornului de Aur, care este încadrat de mulțimea caselor situate amfiteatral ale Stambulului, Perei și Galatei.

(Va urma în numărul viitor)

Cerchez.

de George Scrioșteanu.

zi mohorâtă de toamnă, o zi tristă și rece, cu cer plumburiu, cu ceață deasă, cu umezeală mare, cu noroiu mult... Plouase săptămâni întregi, una din acele ploii liniștite, mărunță și deasă, ca prin sită, însă continuă... nesfârșită!.. Nici un pic de soare, nici un pic de vânt, nici o adiere de nicăeri....

O liniște adâncă, pustie, apăsătoare, care-ți toarnă în suflet o tristețe nespasă, o melancolie fără margini și o plictiseală groaznică!..

Intr'una din asemenea zile triste în care îți aduci aminte de toate necazurile și durerile vieții, după săptămâni întregi de așteptare continuă și enervantă, — după o rază de soare, după un timp mai frumos, — ca să alung urâtul și plictiseala din suflet, plecai la vânătoare, îndemnat de bunul meu prieten Petrache Bardan, la moșia căruia mă aflam ca oaspe de aproape două săptămâni, de când începuseră ploile. Înalt, brunet, simpatic, cu mușchi puternici și spete late; un adevărat atlet, un al doilea Zbisco, Petrache Bardan înfățișează puterea și virilitatea personificată. El este unul din colegii mei de liceu, suflet bun și inimă deschisă, care a rămas tot așa de senin la suflet și tot atât de prietenos, cum l'am cunoscut acum aproape 20 de ani, când eram colegi de clasă și de bancă la unul din liceele statului din Capitală.... Petrache Bardan este singurul meu prieten din pușinii bogați ce cunosc, asupra căruia averea și puterea banului n'a influențat decât numai în bine. De o modestie nespasă și de o cinste rară, Petrache Bardan, descendent dintr'o familie veche românească, de boeri neoși, toți mari proprietari de moșii, cu o educație aleasă și foarte cult, a înțeles și a luat viața așa cum trebuie. De el nu s'au prins maimuțăriile și ifosele ce și le dau și cu cari se 'mpăunează o parte din boerii ajunși sau din bogătașii de războiu, care pozează în chipul acesta numai spre a-și ascunde sărăcia sufletească și origina mai mult decât mediocră sau obscură.....

De aceia, el are prieteni și cunoscuți în toate părțile și în toate straturile sociale care'l stimează și îl iubesc. Foarte hotărât și foarte energetic, deși cam pripit și iute la mânie, iartă și îngăduie ori-ce, afară de furt, afară de necinste.

Pentru el furtul este o crimă și-l pedepsește cu cea mai mare asprime. Țăranii de pe moșia lui îi știu meteahna boerului și se feresc ca dracul de tămâie să nu cadă în ispită, căci vai de acela care cade în mâna coconului Petrică!.. Numai un singur lucru nu

l'a putut îndrepta el, la moșia lui: „Braconajul“; de aceia când plecarăm îmi spuse:

— „Dragul meu, nu știu de vom găsi vânat mult, căci după războiul ăsta nenorocit, care a întors totul cu susu'n jos; boala vânătoarei s'a întins ca râia. Toți au arme, toți n'au permis, nimeni nu respectă legea și toată lumea privește vânătoarea și vânatul ca pe un lucru de nimic, care nu merită nici o atenție și nici o importanță! Lupt din răspuțeri contra acestei indolențe, contra acestei teribile nepăsări, sau mai bine zis inconștiențe, pe care cu durere am fost silit s'o constat chiar la unii intelectuali. Nu prea e timp de vânătoare astăzi, dar te-am văzut prea plictisit și enervat, cum de altfel sunt și eu din cauza acestor ploii cari nu mai încetează, și de aceea m'am hotărât să mergem astăzi la pădurea mea din valea Pietușului, unde sper să găsim ceva vânat, mai ales sitari“.

— „Scumpe Petrache, îți mulțumesc pentru drăgălășenia ta, însă vremea e așa de mohorâtă și noroiul atât de mare, încât o să ne scufundăm... Ași fi de părere să mai așteptăm câte-va zile, până ce pământul sugă o bună parte din apa ce'l acoperă“.

— „Nu mai așteptăm. Te văd plictisit de moarte!.. Mergem. Mai scuturăm lenea și plictiseala ce am acumulat timp de aproape două săptămâni, de când ne-au secestrat în casă ploile astea nesuferite“.

— „Atunci să mergem, dacă dorești! Știu că tu când iei o hotărâre, este irevocabilă“.

— „Irevocabilă, foarte bine ai zis! Vom merge deci. Voicule, pune caii la faitonul de vânătoare“.

— „Am înțeles boerule“, răspunse vizitiul, grăbindu-se să execute porunca stăpânului..

Pădurea „Tina“, din valea Pietușului, proprietatea lui Petrache Bardan, e una din cele mai frumoase din Teleorman și numără peste o mie de pogoane.

Situată pe deal și mai ales pe vale, e o pădure de tufă roșie și stejar, deasă și cu stufiguri și mărăcinișuri mari, în cari odinioară forfotea puzderie vânatul. Aci era pe vremuri patria potârnicilor, a epurilor și chiar a *spurcaciilor*, căci această pădure splendidă, e udată pe vale de apele „Plescărei“, care formează gâldaie și nu seacă vara, în care parte pădurea e plină de păiușuri și vegetație bogată. Situată în regiunea „Cernozioului“ e înconjurată de câmpuri fertile și învecinată cu alte păduri de mii de pogoane cari străbat tot județul și se întind până'n Dunăre.

Răsturnați confortabil în faitonul de vânătoare al amicului Petrache, tras de patru telegari frumoși și ageri, abia puturăm ajunge la orele 9 dimineața în valea Pietușului, deși plecasem de cu noaptea'n cap. Caii erau learcă de nădușeală, căci drumul șerpuia mai mult printre clete (tarlale), unde roțile faitonului

intrau până'n căpătână, în așa fel că trăgeau adevărate brazde pe șleaurile drumurilor.

— „Iată pădurea mea. Vom începe să căutăm de aici, mergând în sensul lungimei, adică în spre pădurea Miroșenilor“, îmi zise amicul Petrică.

— „Foarte frumoasă și bine îngrijită“, îi răspund eu plin de admirație și de speranțe. „Nu se poate să nu găsim vânat“.

— „Să dea D-zeu, deși eu sunt mai puțin entuziasmat. Hei, amice dragă, tu nu știi ce'nsemnează blestemata de „pază“, pe care țăranul o face cu o nepăsare diabolică, tot timpul anului“.

— „Ce-are aface! Pădurea și locurile sunt așa de frumoase și prielnice vânatului, că nu se poate să nu găsim vânat“.

— „Fie cum zici tu; să te audă cerul, — dar nu prea cred. Hei, și acum să lăsăm palavrele și să începem să căutăm. Voicule, desleagă-né câinii. Stop! Vin'aici! — Tu caută cu *Pic* al tău în dreapta, iar eu voi căuta în stânga. Să intrăm în lăstarul acesta“.

Lăstarul era minunat, căci pădurea fusese tăiată în punctul acela numai de vre-o 4 ani și avea răriști și luminișuri în cari se putea trage bine. Căutăm cu încordare tot lăstarul până când ajungem în apropierea pădurei mari (netăiate) unde spre marea mea bucurie văd câinii noștri pontând. În fugă se apropie și Petrache și mi face semn să nu mă grăbesc.

Liniștit, dau comanda și câinii o execută, ridicând o pereche de sitari, din care trage unul amicul Petrache. Celălalt, sboară numai pe jos și se maschează după un stufiș des, fără să pot trage în el.

— „Mă miram să fie epure“, zice Petrică, deziluzionat.

— „Vă veni în curând și rândul lui“, îl încurajez eu...

— „Să sperăm! Poate ești tu mai norocos“.

Intrăm în pădurea mare și începem să căutăm cu atenție, urmărind crocheurile câinilor noștri, care căutau cu ardoare. Apă multă pretutindeni, noroiu și mai mult. Inotam cu greutate prin mocirla cleioasă a pădurei, stropiți de picăturile mari și dese ce cădeau din crengile arborilor. Pe vale și în părțile mai joase ale pădurei se formaseră adevărate lacuri, cari ne împedicau să trecem pe unde vroiam noi. O umezeală nesuferită și dăunătoare sănătăței, ne străpunsese până la oase. Din timp în timp câinii făceau areturi, dar mai în toate cazurile se ridicau numai sitari. Epuri până aproape de înserat, nu văzui nici unul. În vale apele mânioase ale „*Sbârclezei*“ se revărsaseră și inundaseră pădurea, șopotind cu putere. Am ucis ceva sitari în ziua aceea cu amicul Petrache. Aproape de înserat ucisei o vulpe, care luată fiind la zor de câinii noștri, o reteză înapoi și când trecu pe lângă mine, o culcai la pământ într'un luminiș.

— „Vezi, zici că nu e vânat“ îl tachinai eu pe amicul Petrache.

— „Am ucis sitari berechet și o vulpe de toată frumusețea“.

— „Dar epuri ioc“, îmi răspunse el necăjit.

— „O să găsim noi și epuri, n'avea grije“.

— „Unde să mai găsim, că valea e înecată și am străbătut mai toată pădurea“. Dar, deodată Petrache tresări și-mi făcu semn să tac. Ascultaram cu atenție.

— „Ce este“, îl întrebai eu? „Ai văzut ceva?“

— „Sst! Taci! N'auzi? Gonește un copoi!“

Ascultai din nou și de abia atunci auzii un chefnit de copoi, gros și rar, care venea dinspre pădurea Miroșeanca.

— „Da, da! Adevărat! Aud un copoi gonind“.

— „Leagă câinii, și aține-te pe colnic. Ei, acum ai să vezi epurile, dragul meu“.

Il ascultai și așteptai pe colnic cu ochii și urechea țintă în spre partea de unde se auzea chefnitul. Nu trecu mult și deodată mă pomenesc cu un epure cât un câine, care venea ca fulgerul pe colnic, drept spre mine. Il iau la ochi, și când îmi vine bine, trag la o jumătate de metru înaintea lui.

Epurile se rostogolește, iar „*Pic*“, își ia nobila însărcinare să mi-l aducă.

— „Vezi, nu ți-am spus eu; tu ai noroc astăzi“, îmi zice Petrache, „deși epurile a venit din pădurea „*Miroșanca*“ sau cine știe de unde'l aduce copoiul, căci la mine, te asigur, nu mai există asemenea animale!...“

— „Există, dar ești tu prea pesimist“, îl încurajez eu.

— „Al cui o fi copoiul ăsta, că bine mai gonește?..“

Dar în clipa aceea, se apropia chefnind în goană pe colnic un copoi negru cu pete ruginii.

— „Uite'l“, zic eu.. Dar n'apucați să termin vorba și o bubuitură urlă surd în pădure, iar bietul copoi se rostogoli chelălăind la 20 de pași înaintea noastră.

— „Petrică stai! Ce faci?! Nu trage!...“

— „Prea târziu amice! Acum D-zeu să-l ierte! Nu pot să pedepșesc altfel pe stăpână-său, care'i cu siguranță un braconier. Vezi, de aceea nu mai sunt epuri. Și pădurarii mei știau, și nu mi-au spus că cineva vânează cu copoii. Mișei! Măine, îi dau afară pe amândoi și le trag și o bătaie bună. Tâlharii!..“

— „Totuși, bietul copoi nu strica nimic; cu ce era el vinovat?“

— „Adevărat! Am făcut o greșală; acum îmi pare rău și mie. Ce știa bietul câine. Era mai inteligent să-l fi prins și să-l fi luat cu noi“.

— „Petrache, rău ai făcut!!... Eu nu mai vânez cu tine. Haidem la trăsura să plecăm.....“

O chelălăitură dureroasă ne întrerupse vorba... Ne apropiaram cu inima strânsă de remușcări. Lovit cu tot focul în pânțece, bietul câine se lupta să moară!

Era un copoi românesc, de rasă pură, negru cu pete ruginii pe bot și picioare, câine bătrân, poate să fi avut 10—12 ani. Plin de sânge și cu pânțelece zdrobit, trăgea să moară...

— „Ah! Ce câine frumos!... Mare păcat ai făcut prietene!...“

— „Da, da, așa e! Mare păcat!...“ zise zdrobit de durere Petrache Bardan, privind cu atenție deosebită câinele, ca și cum și-ar fi adus aminte de ceva. Apoi, tremurând se lăsă în jos, dibui pieptul câinelui între picioarele dinainte și când văzu inițialele P. B. în-

fierate odinioară cu fier roșu, căzu în genunchi strigând cu durere: „*Cerchez*, sărmanul meu *Cerchez*!... Ce pedeapsă Dumnezeiască! Tot eu te-am crescut, tot eu te-am ucis!... Ce mizerabil sunt... *Cerchez*, tăticule, ce-am făcut!...“

La auzul numelui câinele ridică ușor capul, căutând să se ridice, dar neizbutind scoase un țipăt ascuțit, dureros, prelung și cu ochi blânzi privi pe fostul lui stăpân de altă-dată.

— „Cum? Acesta e câinele tău?“

— „A fost! Mi l'a furat acum 8 ani. Era pe atunci cățelandru ca de vreo 2 ani și gonea strașnic. Tu nu știi ce neam de copoi pricepuți sunt aceștia. Mi-l dăruise bietul Tata, când trăia. Ah! ce rasă grozavă de copoi românești! Ce câini admirabili!... Ii moște-neam de nu se mai ține minte, din tată 'n fiu... Asta era cel din urmă... M'a durut sufletul când l'am pierdut... Acum s'a dus și el... *Cerchez*! sărmane *Cerchez*! Ce-am făcut?!...“

Petrache Bardan suferea groaznic!! Indurerat peste măsură mângâia câinele care intrase în agonie.

— „*Cerchez*, bunul meu tovarăș de vânătoare, câte amintiri duioase, câte clipe neuitate, am petrecut ascultându-te gonind pierdut în desișul codrilor... Tu-mi amintești de Tata, care mi te-a dăruit cu atâta drag, de timpurile de atunci; atât de bogate în vânat, că astăzi ni se par din basme, tovarăș nedespărțit mi-erai, care mă iubeai până la sacrificiu, iar eu drept mulțumire îți dădui răsplata asta grozavă!!... Ce clipă rea te aduse după atâția ani înaintea puștei mele?... Cu cât drag te-am crescut eu odată și cu

câtă nepăsare dobitocească te ucisei acum!... Ce ticălos nervos sunt!...“ Apoi, de-odată se repezi, luă câinele în brațe, îl mângâe, îl strânsé la piept și-l sărută între cei doi ochi ruginiți, ca pe un prieten drag, scump, de care se despărțea acum pentru totdeauna!...

Dar *Cerchez*, nu'l mai auzea, căci trăgea să moară!

Sufla greu și rar, sângele-i năvăli pe gură și pe nas, ochii i se împăienjeniră, se întinse, tremură ușor din toate mădularele, un horcăit îi îneca pieptul și rămase nemișcat, privindu-ne cu ochii lui blajini, buni, pe jumătate deschiși...

Au trecut ani de atunci și totuși acea privire blândă, acea privire duioasă, n'o pot uita și o port și acum în suflet!... Eram mișcat din cale'afară. N'am putut să mai zic nici un cuvânt. Numai cine e vânător, poate să-și dea seama...

Ne ridicarăm să plecăm. Ceața se 'ndesise, umezeala ne 'nghețase mădularele. Pădurea plângea plânsul ei sincer de veacuri... Din fiecare pom, din fiecare creangă picau încet și ritmic perle și diamante strălucitoare și albe ca argintul, ce se spârgeau plicuind și izbindu-se de pământul negru și plin de atâta noroiu și durere..... Când să ieșim de pe colnicul pe care zăcea mort „*Cerchez*“ ca să luăm drumul cel mare care ne ducea la trăsură, Petrică Bardan se opri brusc, își scoase pălăria, se 'ntoarse, mai privi odată câinele, apoi îl auzii strigând cu durere: „*Cerchez*, iartă-mă *Cerchez*..... iartă-mă!...“

O luptă grozavă se dădea 'n sufletul lui, căci îl văzui în clipa aceea cum își ștergea lacrimile.....

COMUNICĂRI și OFICIALE

Prin decizia D-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor cu No. 100359 din 1925, dată pe baza avizului Consiliului Permanent de Vânătoare, s'a aprobat să se oprească în întreaga țară vânătoarea de epuri, dropii etc. la farurile automobilelor sau ori ce alte faruri luminoase.

■ ■

Prin Deciziunea D-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor No. 80846/925, dată pe avizul consiliului permanent de vânătoare, în urma cererii d-lui inspector de vânătoare, s'a aprobat ca să se oprească cu desăvârșire vânătoarea potârnicilor în anul 1926, în tot cuprinsul județului Neamț.

■ ■

Prin Deciziunea d-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor cu No. 90923/925, s'a aprobat să se oprească vânătoarea fazanilor în jud. Ilfov, cu singura excepțiune că dacă se va ivi necesitatea stabilirii raportului dintre sexe, se poate da autorizație specială de a se ucide un număr limitat de cocoși, de către Direcțiunea Vânătoarei.

■ ■

PENTRU BUCOVINA

„Societatea pentru Protecția și Ocrotirea Vânătoarei din Bucovina“ fiind sucursala „Uniunii“ pen-

tru Bucovina, se aduce la cunoștință societăților de vânătoare și vânătorilor din cuprinsul Bucovinei, că ori-ce cerere de afiliere sau înscriere în „Uniune“ trebuie îndrumată prin sucursala noastră, cu sediul în Cernăuți, Str. Iancu Flondor, No. 30.

UNIUNEA

■ ■

Primum din partea D-lui Ath. G. Golgoteanu, următoarea scrisoare:

Onor. Direcțiunei U. G. V. R.

Bulevardul Carol No. 30
București

Pe de o parte țiiu să vă mulțumesc pentru trimiterea prea frumoasei steme, iar pe de altă parte am onoare să vă rog, în calitate de membru al Uniunii, ca să binevoiți a face cuvenitele intervenții și publicațiuni cu privire la braconajul neomenos ce se face în comuna Oporelu, jud. Olt, atât pe proprietatea subsemnatului, cât și aiurea, sfidându-se atât paznicii mei cât și autoritățile.

Locuitorii, cari au obținut permisul de a poseda armă de vânătoare, sub cuvânt că merg la paza holdelor lor,ucid o mare

câtime de iepuri și potârnică, ce ies în timpul verei pe planurile dintre porumburi.

Ca să întăresc spusele mele voi cita un exemplu: În primăvara anului trecut, în luna Aprilie, pe când mă găseam la o vânătoare de dropii, am surprins pe locuitorul Oneașcă Dumitru dintr-o comună vecină, vânănd fără permis pe moșia mea. Bineînțeles că l'am dat judecății, care i-a administrat o bună amendă.

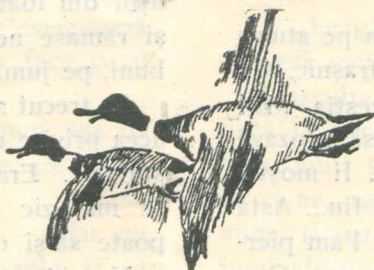
Dar lucrul nu se oprește aici, și ce este mai trist este faptul că unele notabilități rurale, printre cari și un *ex-agronom* regional, care cu toții au obținut numai permisul de a purta armă de vânătoare vânează fără a avea permisul de vânătoare și fără a fi plătit vr'o taxă pentru vânătoare. Permisul lor de port-armă

poartă de altfel mențiunea... „Nu va putea vâna până nu va plăti taxele legale”; și cu toate acestea ei vânează fără nici un scrupul, vara și iarna, neținând seamă de epocile în cari vânătoarea e oprită. Inșă carnagiile ce fac acești domni seara la pază de iepuri și în special în nopțile cu lună, mă fac să scriu aceste rânduri, și în consecință vă rog să faceți intervențiile necesare pentru încetarea răului.

Sunt sigur că nu veți lăsa fără urmări aceste contravențiuni relatate cari au ca rezultat nimicirea completă a vânătorului util. Vă rog să binevoiiți a primi asigurarea stimei mele.

Ath. Groicea-Golgoteanu

București

PUBLICAȚIUNI

NOTARIATUL CERCUAL BĂLAN NO. 1346/925 ADM.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Dreptul de vânat al comunelor aparținătoare notariatului cercual Bălan și anume: Bălan, Chendrea, Raehis și Gălpăia se va da în arendă prin licitație publică, la care se primesc și oferte închise, pe timp de 6 ani consecutiv, începând de la 1 Ianuarie 1926 până la 31 Decembrie 1932.

Licitația se va ține la primăria comunală Bălan la 29 Decembrie 1925, ora 9 a. m.; la Chendrea la ora 2 p. m.; la comuna Raehis la 30, ora 9 a. m. și la comuna Gălpăia la ora 2 p. m.; în fiecare comună la primăria respectivă.

Prețul de strigare la fiecare comună în parte este de Lei 500, din care 10% se va depune ca vadiu la primăria respectivă, înainte de începerea licitației.

Condițiunile se pot vedea la biroul notarial din Bălan.

Primăria comunală

CIOBAN IOAN
Notar cercual

IANCIU ALEX.
Primar comunal

NOTARIATUL CERCUAL TREZNEA NR. 1993-1925 ADM.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștință celor interesați, că dreptul de vânat al comunelor Bodia și Rastelul-Deșert, aparținătoare notariatului cercual Treznea se va da în arendă prin licitație publică pe șase ani, cu începere dela 1 Februarie 1926. Licitația se va ține:

1. În comuna Bodia în ziua de 31 Ianuarie 1926, orele 10 a. m. Prețul de strigare lei 250.

2. În comuna Rastelul-Deșert în ziua de 31 Ianuarie 1926, orele 3 p. m. Prețul de strigare lei 300.

Intrucât la acest termen nu se vor prezenta licitanți, al doilea termen de licitație se fixează pe ziua de 14 Februarie 1926, la orele mai sus indicate.

Condițiunile Conf. Art. 10 din Legea Vânătorului, și se pot vedea în biroul notariatului cercual Treznea, în cursul orelor oficiale.

Treznea, la 25 Noembrie 1925.

Notar cercual
MĂRCUNONU

Se aduce la cunoștință domnilor membri, că se găsesc la „Uniune” cartușe Remington original americane, încărcate cu pulbere fără fum și alice englezești, cal. 12, No. 6 și 4.

Prețul lor este de Lei 8.— bucata.

◆ ◆ ◆

Aducem la cunoștință D-lor membri că a apărut noua lucrare a D-lui Dr. G. Nedici.

„OCROTIREA VĂNĂTULUI MIC”, despre care a apărut un anunț și în numărul de Iunie a. c. al Revistei.

Prețul unui exemplar e de 50 lei.

A se adresa D-lui Dr. G. Nedici, Piața Principesa Maria No. 1 (Rond), prin B-dul Maria, București.

ANUNȚ

Aducem din nou la cunoștință domnilor membri că, în conformitate cu noile modificări aduse statutelor de către Adunarea Generală din 31 Mai 1925 și publicate în No 6 al „Revistei Vânătorilor” din luna Mai, se fixează pentru toți membrii „Uniunii” o singură cotizație pe anul 1926 de lei 300 (treisute), în care intră și abonamentul la Revistă.

Iar pentru societățile afiliate, pe lângă taxa de înscriere de 10 lei de membru până la numărul de 100, și câte 5 lei pentru fiecare membru care trece peste sută, s'a mai fixat o cotizație anuală de 20 lei de fiecare membru.

Se aduce la cunoștință generală că la 1 Ianuarie 1926, „Uniunea” se mută în localul ei propriu din palatul „Societății pentru Clădirea locuințelor efine” din piața C. A. Rosetti No. 6.

◆ ◆ ◆

CIMENTUL TITAN

**SOCIETATE ANON. FRANCO-ROMÂNĂ DE CIMENT ȘI
MATERIALE DE CONSTRUCȚIE
CAPITAL LEI 40.000.000**

■ ■ ■

UZINA ȘI SEDIUL SOCIAL

La DUDEȘTI-CIOPLEA lângă BUCUREȘTI

TELEFON 21/47

■ ■ ■

**DIRECȚIUNEA GENERALĂ ȘI COMERCIALĂ
La BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, No. 226**

TELEFON 54/2

■ ■ ■

Adresa pentru Scrisori : Căsuța poștală No. 581 București

Adresa telegrafică : PORTLAND - BUCUREȘTI

Fabrica de Ciment din Turda

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 6.000.000

UZINA LA TURDA

■ ■ ■

SEDIUL SOCIAL ȘI BIROUL COMERCIAL

La BUCUREȘTI: CALEA VICTORIEI No. 226

TELEFON 54/2

■ ■ ■

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581. București

Adresa telegrafică : PORTLAND - BUCUREȘTI

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

București, Calea Victoriei No. 11

Furnisorul
Curței Regale

Cel mai vechiu magazin din țară cu

a Depusă

Articole de vânătoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele
Incălțăminte pentru toate sporturile

Blănării, Stofe englezești, Pălării

„Dâmbovița”

Societate Anonimă Română
pentru fabricarea Cimentului

PORTLAND

Fabrica de ciment în Gara Fieni

Birou în Str. Marconi 3, București

Telefon 57/75

„HUBERTUS” F.W. PETRI & FII Alba-Iulia

— Sucursala București —

EN GROS: Splaiul Kogălniceanu No. 35

EN DETAIL: Lipscani-Noi No. 27 sub Grand Hotel

PENTRU BRANȘA:

FOTOGRAFICA:

Cele mai moderne aparate pentru FOTOGRAFI NEUE-GORLITZER-KAMERA-WERKE. Bogat asortiment de APARATE pentru AMATORI marca ERNE-MANN și alte noutăți:

LAMPI de MAGNESIUM AKTINOFOTOMETER, APARATE VELOPHOT, MAȘINI de TĂIAT sticle și cartoane. Bogat depozit cu cele mai întrebuintate aparate fotografice.

DE VÂNĂTOARE:

ARME NOVOTNI și BELGIENE, PI-STOALE WALTER și mărci SPANIOLE, CARTUȘE pline și goale.

ARME de salon „FLOBERT” și de aer comprimat.

GHETE pentru VÂNĂTORI și originalele GOELSER.

Complect asortiment cu cele mai uzitate articole.

DE CINEMA:

NOUA MAȘINĂ de TEATRU A. E. G. MAȘINI de PROECȚIUNE A. E. G. pentru Universități și școli cu mecanism de oprire.

Diverse APARATE de PROECȚIUNE APARATE pentru saloane și case particulare.

TRANSFORMATOR „REFORM” pentru curent alternativ și polifazic. Instalații complete de TEATRU-CINEMA

CEL MAI BUN

ULEIU DE ARME

„ANTINITROL”

Singurul producător

în

România Mare:

Inginer

Albert Schaefer,

Sibiu

a se adresa la „Uniune”

Pensiune la munte pentru membrii
„Uniunii”

Hotel-Restaurant Ștefan Căpățână.

Poiana, la 1000 m. deasupra nivelului mării, situată la piciorul muntelui Shuller (1802 m. deasupra nivelului mării), și care poate fi ajunsă dela Brașov într'o ½ oră cu o trăsură pe arcuri.

Casă de primul rang, nou amenajată și având odăi cu paturi confortabile. Confort modern.

Prețuri: prețuri normale ca la hotelurile din Brașov;

Odăi cu 2 paturi 200 lei pe zi.

Deschis tot anul, punct de plecare pentru sportul alpin. Sport de iarnă, teren admirabil de Ski. Membriilor „Uniunii” li se face la prețurile de restaurant o reducere de 10% și asupra prețurilor odăilor de 20%.--Disponibil în mod permanent și o odaie mare cu 4 paturi, pentru turiști de ai „Uniunii”, cari se află în trecere.

Pentru reținere de odăi se va anunța cu 8 zile înainte la adresa Ștefan Căpățână, Brașov. Acelaș poate îngriji la comandă și de trăsură, cu prețuri potrivite.

Pentru Regenerarea Sângelui la Vânat

Vânat viu pentru Creștere și pentru Improspătarea sângelui

Cerbi nobili, Cerbi Dama și Cerbi Shicka, Căprioare, Mistreți, Iepuri de câmp și de pădure, Fazani comuni, cu banda albă și regali, Potârnică, Lapini sălbateci, Cocoși de mesteacăn și Cocoși de munte, precum și toate celelalte specii de vânat și păsări de lux, ca lebede și rațe japoneze, Fazani aurii, argintii și de Amherst, Păuni, Păsări de rasă, Gâni, Rațe și Gâște.

Ouă de Fazani și de Păsări de Rasă pentru Clocit

Aparate de clocit (clocitori), Instalații de curți de păsări, etc. oferă în calitate superioară cea mai veche și cea mai mare Firmă din această branșă:

Eduard Mayer, Wildexport, Wiener-Neustadt (Austria)

(La orice corespondență rugăm să se atașeze 20 Lei pentru răspuns. — Corespondență în limba germană, franceză și engleză)

Afară de aceasta mai cumpărăm: orice cantitate de bufnițe vii, tinere sau bătrâne, vidre, pui de urs, lupi, pisici sălbatice, jderi mari, vulturi, șoimi, stârci, cocori și berze negre, și rugăm să ni se facă oferte

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotage
din Brașov

FONDAT ÎN 1823 — TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și pături ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIAȚA LIBERTĂȚII

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contravenienților la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

ABONAMENTUL ANUAL: pentru membrii 200 lei
pentru societățile afiliate 400 „

ANUNȚURI COMERCIALE	1 pagină	5.000	Lei anual
	$\frac{1}{2}$ „	3.000	„ „
	$\frac{1}{3}$ „	1.750	„ „
	$\frac{1}{8}$ „	1.000	„ „

ABONAMENTUL LA „REVISTA VÂNĂTORILOR” ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista Vânătorilor” este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să-și spună ceva.

De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbat, sau de pus vre-o întrebare tehnică vânătorească, adresați-vă „Revistei Vânătorilor”. Numai aci puteți fi siguri că veți găsi pe aceia cărora vă adresați.

La orice corespondență atașați mărcile pentru răspuns.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

UNIUREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI”

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 20 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 30 LEI